

Työtaistelut

Arbetskonflikter

Labour disputes

1989

Työtaistelut

Arbetskonflikter

Labour disputes

1989

Heinäkuu 1990

Tiedustelut - Förfrågningar:

Jorma Niskavaara
(90) 17 341

Kansikuva: Lehtikuva Oy

Helsinki 1990

VALTION PAINATUSKESKUS

SVT

*Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland*

SISÄLTÖ

	Sivu
Työtaistelut vuonna 1989	6
Työtaistelutilasto Suomessa	8
Työtaistelut 1971–89	9
Kansainvälinen vertailtavuus	11
Taulujen selityksiä	13
Taulut	17
Liitteet	52–53

Taulut

1. Työtaistelut, niihin suoraan ja välillisesti osallistuneet työntekijät sekä menetetyt työpäivät vuosina 1960–89	18
2. Työtaistelut, niihin osallistuneet työntekijät sekä menetetyt työpäivät kuukausittain vuonna 1989	18
3. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat alkamis- ja päättymisajankohdan mukaan kuukausittain vuonna 1989	19
4. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit lääneittäin vuonna 1989 ...	25
5. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat toimialoittain vuonna 1989	26
6. Työtaistelut, niihin osallistuneet työntekijät, menetetyt työtunnit ja palkat toimialoittain työtaistelun muodon mukaan jaoteltuna vuonna 1989	31
7. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit työtaistelun keston mukaan vuonna 1989	37
8. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit työtaistelun muodon mukaan vuonna 1989	37
9. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät, menetetyt työtunnit sekä palkat työtaisteluihin osallistuneiden työntekijöiden määrän mukaan vuonna 1989	38

INNEHÅLL

	Sida
Arbetskonflikterna år 1989	6
Arbetskonfliktsstatistik i Finland	8
Arbetskonflikter 1971–89	9
Internationell jämförbarhet	11
Tabellförklaringar	13
Tabeller	17
Bilagor	52–53

Tabeller

1. Arbetskonflikter, av dem direkt och indirekt berörda arbetstagare samt förlorade arbetsdagar åren 1960–89	18
2. Arbetskonflikter, av dem berörda arbetstagare samt förlorade arbetsdagar månatligen år 1989	18
3. Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter inlednings- och avslutningstidpunk månatligen år 1989	19
4. Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar länsvis år 1989 .	25
5. Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter näringsgren år 1989	26
6. Arbetskonflikter, av dem berörda arbetstagare, förlorade arbetstimmar och löner efter näringsgren och efter arbetskonfliktens typ år 1989	31
7. Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar efter arbetskonfliktens varaktighet år 1989	37
8. Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar efter arbetskonfliktens typ år 1989	37
9. Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare, förlorade arbetstimmar samt löne enligt antalet berörda arbetstagare år 1989	38

10.	Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät, menetetyt työtunnit sekä palkat työtaisteluissa menetettyjen työpäivien mukaan vuonna 1989	39	10.	Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare, förlorade arbetstimmar samt löner enligt förlorade arbetsdagar år 1989	39
11.	Työtaistelut, toimipaikat sekä menetetyt työtunnit ilmoitettujen neuvotteluiden mukaan vuonna 1989	40	11.	Arbetskonflikter, arbetsställen samt förlorade arbetstimmar efter anmälda förhandlingar år 1989	40
12.	Työtaistelut, toimipaikat sekä menetetyt työtunnit työehtosopimuksen voimassaolon mukaan vuonna 1989	40	12.	Arbetskonflikter, arbetsställen samt förlorade arbetstimmar efter förekomsten av kollektivavtal år 1989	40
13.	Työtaistelut, toimipaikat sekä menetetyt työtunnit työmarkkinajärjestöjen suostumuksen mukaan vuonna 1989	40	13.	Arbetskonflikter, arbetsställen samt förlorade arbetstimmar efter arbetsmarknadsorganisationernas medgivande år 1989	40
14.	Työtaistelut ja työntekijät työtaistelusta tehdyn ennakoilmoituksen mukaan vuonna 1989	41	14.	Arbetskonflikter och arbetstagare efter förhandsanmälan om arbetskonflikt år 1989 .	41
15.	Työtaistelut ja työntekijät työriidan sopimustavan mukaan vuonna 1989	41	15.	Arbetskonflikter och arbetstagare efter förlikningssätt år 1989	41
16.	Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat työntekijäliittain vuonna 1989	42	16.	Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar efter uppgiven orsak år 1989	42
17.	Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat työnantajaliittain vuonna 1989	43	17.	Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter arbetsgivarförbund år 1989	43
18.	Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat työntekijäliittain vuonna 1989	44	18.	Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter arbetstagarförbund år 1989	44
19.	Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit palkansaajaryhmittäin vuonna 1989	45	19.	Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar efter löntagargrupper år 1989	45
20.	Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit kansainvälisen kestonäärittelyn mukaan vuonna 1989	46	20.	Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetstagare och förlorade arbetstimmar 1989 enligt den internationella definitionen på konfliktens längd	46
21.	Työtaistelut, niihin osallistuneet työntekijät, menetetyt työtunnit ja palkat lääneittäin työtaistelun muodon mukaan jaoteltuna vuonna 1989	47	21.	Arbetskonflikter, av dem berörda arbetstagare, förlorade arbetstimmar och löner länsvis och efter arbetskonfliktens typ år 1989	47
22.	Työtaistelut muodon mukaan luokiteltuina ja niiden prosentuaaliset osuudet vuosina 1971-89	50	22.	Arbetskonflikter efter arbetskonfliktstyp åren 1971-89 antal och procentuella andelar	50
23.	Työtuomioistuimen toiminta vuonna 1989 ..	51	23.	Arbetsdomstolens verksamhet år 1989	51

	Page
Explanation for tables	15
English Summary	16
Tables	17
Appendices	52-53

Tables

1.	Labour disputes, workers direct and indirect involved in disputes and working days idle 1960-89	18	11.	Labour disputes, establishments and working hours idle by number negotiations in 1989 ..	40
2.	Labour disputes, workers involved in disputes and working days idle monthly in 1989	18	12.	Labour disputes, establishments and working hours idle by valid collective agreement in 1989	40
3.	Labour disputes, establishments, workers working hours idle and wages lost monthly according to beginning and ending time of dispute in 1989	19	13.	Labour disputes, establishments and working hours idle by consent of trade unions in 1989	40
4.	Labour disputes, establishments, workers and working hours idle by provinces in 1989	25	14.	Labour disputes and workers by advance notice of labour disputes in 1989	41
5.	Labour disputes, establishments, workers, working hours idle and wages lost by branch of industry in 1989	26	15.	Labour disputes and workers by made of settlement of labour conflict in 1989	41
6.	Labour disputes, workers, working hours idle and wages lost by branch of industry and by type of labour dispute in 1989	31	16.	Labour disputes, establishments, workers and working hours idle by reported motive in 1989	42
7.	Labour disputes, establishments, workers and working hours idle according to duration of labour disputes in 1989	37	17.	Labour disputes, establishments, workers, working hours idle and wages lost by employers' association in 1989	43
8.	Labour disputes, establishments, workers and working hours idle by type of labour dispute in 1989	37	18.	Labour disputes, establishments, workers, working hours idle and wages lost by employees' association in 1989	44
9.	Labour disputes, establishments, workers involved, working hours idle and gross wages lost by workers involved in disputes in 1989	38	19.	Labour disputes, establishments, workers and working hours idle by groups wage earners in 1989	45
10.	Labour disputes, establishments, workers involved, working hours idle and gross wages lost by working days idle in 1989	39	20.	Labour disputes, establishments, employees, and working hours lost in 1989 according to the international definition of continuation of labour dispute	46
			21.	Labour disputes, workers, working hours idle and wages lost by provinces and by type of labour dispute in 1989	47
			22.	Labour disputes classified by type, number and percentage in 1971-89	50
			23.	Proceedings of the labour court in 1989	51

Työtaistelut vuonna 1989

Tilastokeskuksen työtaistelutilaston laskemien tietojen mukaan käytiin maassamme vuonna 1989 kaikkiaan 629 työtaistelua. Osallistuneita työntekijöitä oli yli 158 000 ja työtaistelupäiviä kertyi yli 204 000 työpäivää. Verrattaessa vuotta 1989 edelliseen vuoteen 1988 vähenivät työtaistelut 724:llä työtaistelulla, niihin osallistuneita työntekijöitä oli lähes 86 000 vähemmän, mutta työtaistelupäivien määrä kasvoi 24 000:lla työpäivällä. Vuoden 1989 työtaistelujen lukumäärä on pienin kahteenkymmeneen vuoteen, myös osallistuneiden työntekijöiden samoin kuin menetettyjen työpäivien määrät olivat huomattavasti alle koko 1980-luvun keskitason.

Koko viime vuosi oli työpaikoilla työtaistelujen kannalta melko rauhallinen. Siihen vaikutti työ- ja virkaehtosopimusten voimassaolo pääosiltaan. Maalis-huhtikuussa käytiin TVK:laisen Auto- ja konekaupan toimihenkilöliiton (ATH) pitkä lakko, johon osallistui noin 3 400 toimihenkilöä. Huhtikuussa oli myös SAK:n muutaman tunnin mielenosoituslakko asuntopoliittikan puolesta. Toukokuussa osoittivat mieltään puolestaan Helsingin alueen KTV:läiset neljän tunnin lakolla. Syyskuussa lakkoilivat Lapin rakennustyöläiset hallituksen kaavailemaa rakennusveroa vastaan.

Vuonna 1989 oli osallistuneita työntekijöitä yhtä työtaistelua kohden 252. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 180 ja vuonna 1963 kyseinen luku oli peräti 1 585. Viime vuonna oli työtaisteluihin osallistuneiden työntekijöiden määrä, tuo 158 480 työntekijää, vain 6,4 prosenttia työllisestä työvoimasta. Vastaava prosenttiluku vuonna 1988 oli tasan 10 prosenttia. Työtaistelussa menetettyjä työpäiviä yhtä työtaisteluun osallistunutta kohden oli vuonna 1989 1,3 työpäivää, edellisenä vuonna vastaava luku oli 0,7.

Eniten työtaisteluita viime vuonna oli maaliskuussa, tasan sata, mutta eniten osallistuneita työntekijöitä samoin kuin menetettyjä työpäiviä huhtikuussa.

Alueellisesti eniten työtaisteluita käytiin viime vuonna Turun ja Porin läänissä, kaikkiaan 181 työtaistelua, mikä on lähes kolmannes kaikista työtaisteluista. Seuraavina suuruusjärjestyksessä tulivat Hämeen ja Uudenmaan läänit. Valtakunnallisia koko maan kattavia työtaisteluita oli viisi ja niissä menetettiin yli puolet viime vuoden kaikista menetetyistä työpäivistä.

1) Vuoden 1988 työtaistelutiedot on julkaistu tilastotiedotussarjassa TYÖMARKKINAT: 1989:14.

Arbetskonflikter år 1989

Enligt Statistikcentralens uppgifter förekom det sammanlagt 629 arbetskonflikter i Finland år 1989. I konflikterna deltog 158 000 arbetstagare och drygt 204 000 arbetsdagar gick förlorade. Arbetskonflikterna minskade med 724 från 1988, antalet deltagare med närmare 86 000 arbetstagare. Antalet arbetskonfliktdagar ökade däremot med 24 000 arbetsdagar. Totalantalet arbetskonflikter var det lägsta på tjugo år. Antalen konflikt deltagare respektive förlorade arbetsdagar låg också betydligt under medelnivån för hela 1980-talet.

Med avseende på arbetskonflikter var hela det gångna året således förhållandevis lugnt på arbetsplatserna. Till detta torde ha bidragit att de flesta arbets- och tjänstkollektivavtalen var i kraft. I mars-april genomförde det TOC:anslutna Auto- och konekaupan toimihenkilöliitto (ATH) en lång strejk som berörde 3 400 tjänstemän. I april ordnade FFC en några timmar lång demonstrationsstrejk med anledning av bostadspolitiken. I maj var det de KAT-anslutnas tur att demonstrera; deras strejk varade fyra timmar. I september strejkade byggnadsarbetarna i Lappland mot regeringens planer på en byggnadsskatt.

I varje arbetskonflikt deltog i medeltal 252 arbetstagare. År 1988 var motsvarande siffra 180 arbetstagare och år 1963 rentav hela 1585 arbetstagare. Totalantalet arbetstagare som deltog i arbetskonflikterna, 158 480 personer, utgjorde endast 6,4 procent av hela den sysselsatta arbetskraften senaste år. År 1988 var siffran exakt 10 procent. Antalet förlorade arbetsdagar per konflikt deltagare var 1,3 arbetsdagar år 1989, året innan var det 0,7 arbetsdagar.

Senaste år ägde de flesta arbetskonflikterna rum i mars; jämnt hundra stycken. De flesta deltagarna och det största antalet förlorade arbetsdagar hade arbetskonflikterna i april.

Regionalt sett förekom det mest arbetskonflikter i Åbo och Björneborgs län år 1989, sammanlagt 181 stycken. Det är nästan en tredjedel av alla arbetskonflikter. På följande plats kom Tavastehus och Nylands län. Fem arbetskonflikter var riksomfattande och de stod för drygt hälften av alla förlorade arbetstimmar.

1) Uppgifterna om arbetskonflikter 1988 har publicerats i serien Statistisk rapport, Arbetsmarknad 1989:14.

Vuoden 1989 työtaisteluista 92 prosenttia käytiin teollisuuden piirissä ja siellä eniten työtaisteluja oli koneiden ja laitteiden valmistuksessa. Eniten osallistuneita työntekijöitä oli elintarviketeollisuudessa, kun taas menetettyjä työtunteja oli eniten autokaupan alalla. Bruttopalkkoina työtaisteluissa menetettiin viime vuonna kaikkiaan lähes 68 miljoonaa markkaa. Teollisuuden menetykset tuosta summasta olivat 31 miljoonaa markkaa ja autokaupan toimihenkilöt menettivät lakossaan yli 25 miljoonaa markkaa.

Vuoden 1989 työtaisteluista kolmasosa kesti neljä tuntia tai vähemmän ja viidesosa kesti yli neljä tuntia — tasan kahdeksan tuntia. Yli kymmenen päivän kestäneitä työtaisteluja oli yhdeksän ja näissä työtaisteluissa menetettiin kaikista työtaistelutunneista tasan 40 prosenttia.

Lakko oli viime vuoden ylivoimaisesti yleisin työtaistelumuoto, peräti 96 prosenttia kaikista työtaisteluista oli lakkoja. Myötätuntolakkoja oli neljä, kieltäytymisiä ylityöstä kahdeksan, jarrutuksia kolmeitoista ja muita työtaistelumuotoja kaksi.

Vuoden 1989 työtaisteluista 74 prosenttia oli sellaisia, joihin osallistui sata työntekijää tai vähemmän. Yli 5 000:n työntekijän työtaisteluja oli vain kaksi, eli 0,3 prosenttia kaikista työtaisteluista. Kolme neljäsosassa työtaisteluja työpäivämenetykset olivat alle sata työpäivää.

Viime vuoden työtaisteluista tasan 200, 32 %, sovittiin osapuolten kesken, määräraikaisia, ts. työtaistelun kesto ja usein myös syy oli ilmoitettu etukäteen, oli hieman alle 40 prosenttia. Tässä ryhmässä on tapahtunut laskua edellisestä vuodesta yli kymmenen prosenttiyksikköä. Työmarkkinajärjestöjen välityksellä sovittiin 41 työtaistelua, eli 6,5 prosenttia kaikista työtaisteluista.

Työtaistelun syyn tarkka tilastointi on osoittautunut hyvin vaikeaksi, sillä työtaistelujen syyt ovat erittäin moninaisia. Työtaistelutilastossa työtaistelun syyksi tulee "ilmoitettu syy" ja tuo syy saattaa olla usein aivan toinen kuin työtaistelun tosiasiallinen syy. Vuoden 1987 työtaistelutilastossa muutettiin työtaistelujen syyluokittelu. Työtaistelujen syyt on jaoteltu kahteen pääryhmään; toimipaikan sisäisiin ja ulkoisiin syihin. Toimipaikan (tai yrityksen) sisällä syntyneitä syitä (erimielisyyksiä) ovat esimerkiksi palkkaus, urakkahinnoittelu, työvoiman vähennys, lomautus, työolosuhteet, työsuojelu jne.

Työtaistelun ulkoisia syitä ovat mm. alan työ- ja virkaehtosopimukset, tukitoimenpide toiselle työtaistelulle tms. Monipuolistetun syyluokittelun myötä on saatu ryhmä "muu syy" merkittävästi pienenemään. Palkkaukseen liittyvät syyt olivat suurimmat työtaistelujen aiheuttajat myös vuonna 1989,

År 1989 försigick 92 procent av arbetskonflikterna inom industrin, främst inom maskintillverkningen. Arbetskonflikterna inom livsmedelsindustrin samlade de största deltagarantalen medan antalet förlorade arbetstimmar var störst inom bilhandeln. Sammanlagt nästan 68 miljoner mark gick förlorade i bruttolöner i samband med arbetskonflikter senaste år. Industrins förluster härav var 31 miljoner mark med tjänstemännen inom bilhandeln förlorade drygt 25 miljoner mark vid sin strejk.

En tredjedel av arbetskonflikterna 1989 varade fyra timmar eller mindre och en femtedel varade mellan fyra och åtta timmar. Nio arbetskonflikter var längre än tio dagar och i dem gick 40 procent av alla arbetskonflikttimmar förlorade.

Strejk var den avgjort vanligaste formen för arbetskonflikt: hela 96 procent av alla arbetskonflikter var strejker. Fyra sympatistrejker förekom, åtta konflikter gällde vägran att utföra övertidsarbete, tretton bromsningar och två konflikter klassificerades som någon annan form av arbetskonflikt.

I 74 procent av arbetskonflikterna 1989 deltog hundra eller färre än hundra arbetstagare. Bara två arbetskonflikter, dvs. 0,3 procent av alla, samlade över 5 000 arbetstagare. Tre fjärdedelar av arbetskonflikterna medförde arbetsdagsförluster på mindre än hundra arbetsdagar.

Sammanlagt 200 arbetskonflikter, 32 procent av alla, löstes genom förhandlingar mellan parterna. Något mindre än 40 procent var tidsbundna, m.a.o. konflikter där längd och ofta även orsak uppgetts på förhand. I denna grupp kan man notera en minskning med drygt tio procentenheter från föregående år. Sammanlagt 41 arbetskonflikter, dvs. 6,5 procent av alla, löstes genom arbetsmarkandsorganisationernas förmedling.

Det har visat sig svårt att noggrant statistikföra orsakerna till arbetskonflikter eftersom de ofta är långt ifrån entydiga. Statistiken redovisar de orsaker som uppgetts, och dessa är inte sällan helt andra än de verkliga. Orsaksklassificeringen ändrades i samband med statistiken för år 1987. Arbetskonflikternas orsaker indelas därefter i två huvudkategorier: interna och externa orsaker på arbetsstället. Interna orsaker (eller meningsskiljaktigheter) är har direkt koppling till arbetsstället (eller företaget) i fråga, exempelvis avlöningsfrågor, ackordprissättning, arbetskraftsnedskärningar, friställning, arbetsförhållanden, arbetarskydd m.m. Externa orsaker är bland annat branschens arbets- och tjänstekollektivavtal, solidaritetsaktioner för andra arbetskonflikter o.d. Sedan vi fick en mångsidigare orsaksklassificering har gruppen "annan orsak" krympt avsevärt. Lönefrågor var den vanligaste konfliktorsaken också år 1989, 63 procent av alla angivna orsaker.

63 prosenttia kaikista ilmoitetuista syistä. Alan työ- ja virkaehtosopimus ja tukitoimenpide työtaistelun syynä oli huomattavasti harvinaisempi viime vuonna kuin edellisellä vuonna. Myös työvoiman vähennys ja työolosuhteet aiheuttivat viime vuonna työtaisteluja.

Toimihenkilötyötaisteluja oli viime vuonna 21, mikä on 3,3 prosenttia kaikista työtaisteluista. Niihin osallistuneita toimihenkilöitä oli vajaat kymmenen tuhatta. Toimihenkilötyötaisteluissa menetettiin 38 prosenttia kaikista ko. vuoden työtaistelutunneista. Edellisellä vuonna (1988) toimihenkilötyötaisteluja oli yli viidesosa kaikista työtaisteluista.

Työtaisteluja eri Euroopan maissa vuonna 1987 (Lähde: ILO:n vuosikirja 1988)

Alankomaat (Hollanti)	28 työt.
Englanti	1 016 "
Espanja	1 497 "
Irlanti	80 "
Italia	1 149 "
Itävalta	6 "
Norja	10 "
Ranska	1 391 "
Ruotsi	72 "
Suomi	791 "
Tanska	202 "

Työtaistelutilasto Suomessa

Työtaisteluja on tilastoitu Suomessa aina vuodesta 1890 alkaen. Tiedot silloisista työtaisteluista (lakoista) saatiin sanomalehtiseurannan avulla. Vasta vuonna 1971 tehtiin tilaston perusteellinen uudistus ja tuolloin siirryttiin käyttämään tilaston laadinnassa ATK:hon perustuvaa menetelmää. Viimeinen työtaistelutilaston pienehkö uudistus tehtiin vuonna 1987 ja silloin siirryttiin uudempaan ATK-järjestelmään. Myös työtaistelun syy- ja kestoluokittelu uusittiin paremmin tarpeita vastaavaksi ja julkaisujen taulusto uudistettiin ja monipuolistettiin. Vuoden 1987 tilastouudistus ei vaikeuttanut vertailua edellisiin vuosiin, sillä luokituksissa tehdyt muutokset olivat vähäisiä.

Työtaistelutilaston kattavuus on tällä hetkellä hyvä, sillä työtaisteluista noin 95–97 prosenttia saadaan mukaan tilastoon. Menetetyissä työtunneissa on kattavuus vieläkin parempi. Tilastokeskus saa työtaistelujen perustiedot STK:lta ja LTK:lta

Arbets- och tjänstekollektivavtalen inom branscherna och solidaritetsaktioner var märkbart mindre frekventa orsaker senaste år jämfört med 1988. Arbetskraftsnedskärningar och arbetsförhållanden gav också upphov till arbetskonflikter senaste år.

År 1989 förekom det 21 tjänstemannakonflikter, vilket var 3,3 procent av alla arbetskonflikter. I dessa konflikter deltog knappt tiotusen tjänstemän. I tjänstemannakonflikterna förlorades 38 procent av alla arbetskonflikttimmar. Mer än en femtedel av arbetskonflikterna var tjänstemannakonflikter år 1988.

Arbetskonflikter i olika länder i Europa år 1987 (Källa ILO:s årsbok 1988)

Nederländerna (Holland)	28 arbetskonf.
England	1 016
Spanien	1 497
Irland	80
Italien	1 149
Österrike	6
Norge	10
Frankrike	1 391
Sverige	72
Finland	791
Danmark	202

Statistik över arbetskonflikter i Finland

I Finland har man statistikfört arbetskonflikter sedan år 1890. I början erhöi man uppgifter om arbetskonflikter (strejker) genom tidningsuppföljning. Först år 1971 reviderades statistiken genomgripande och då övergick man till att använda en ADB-baserad metod vid uppgörandet av statistiken. Den senaste mindre revideringen företogs år 1987 då ADB-systemet förnyades. Klassificeringen av arbetskonflikternas orsak och längd ändrades något för att bättre tillmötesgå användarbehoven och publikationstabellerna förnyades och gjordes mångsidigare. Revideringen år 1987 påverkade inte statistikens jämförbarhet i förhållande till tidigare år eftersom klassificeringsförändringarna var mycket små.

För närvarande har statistiken över arbetskonflikter god täckning; omkring 95–97 procent av arbetskonflikterna fås med. Täckningen för förlorade arbetstimmar är ännu bättre. Statistikcentralens primäruppgifter härstammar från AFC och

niiden omissa jäsenrytksissään tapahtuneista työtaisteluis-
ta. Jos työnantajana on julkinen sektori (valtio, kunnat) tai
työnantajaliittoihin järjestäytymätön yritys, kerätään työtais-
telutiedot Tilastokeskuksen omalla lomakkeella. Usein jou-
dutaan käyttämään työtaistelutietojen hankinnassa työtais-
telussa olleen työntekijäjärjestön apua. Lisäksi suoritetaan
työtaistelutapahtumien havainnointia koko maan kattavan sa-
nomalehtiseurannan avulla.

Työtaistelut 1971–1989

Kuvioista I–III voidaan havaita työtaistelujen, niihin osallis-
tuneiden työntekijöiden ja työtaistelupäivien määrien vaihte-
lut vuosina 1971–89. Vuonna 1971 työtaistelujen lukumäärä
kohosi huomattavasti edellisiin vuosiin verrattuna. Määrän li-
säys johtui suurelta osin tilaston kattavuuden parantumisesta,
ts. työtaistelujen lukumäärä kohosi tuolloin niiden todellisel-
le tasolle. Vuoden 1971 jälkeenkin oli havaittavissa työtaiste-
lujen lisääntymistä ja vuonna 1976 työtaistelujen lukumäärä
kohosi jo lähes 3 300:aan työtaisteluun. 1970-luvulla ja 1980-
luvun alkupuolella käytiin keskimäärin 1 500 työtaistelua
vuosittain. 1980-luvun loppupuolella työtaistelujen määrä
väheni ja vuonna 1989 oli niitä vain 629, mikä on pienin mää-
rä kahteenkymmeneen vuoteen.

Kuvio II kertoo työtaisteluihin osallistuneiden työntekijöiden
lukumäärät vuosina 1971–89. Yleensä osallistuneita työnte-
kijöitä on eniten vuosina, jolloin TE- ja VE-sopimukset um-
peutuvat ja ajaututaan liitokohtaisiin työtaisteluihin. Suuria
järjestötyötaistelujen vuosia ovat olleet esimerkiksi vuodet
1971, 1977, 1981, 1984, 1986 ja 1988. Vuonna 1977 työtais-
teluihin osallistui peräti 744 000 työntekijää, mikä on yli 35
prosenttia kyseisen vuoden työllisestä työvoimasta.

Vuonna 1989 työtaisteluihin osallistui 158 000 työntekijää,
mikä on 6,4 prosenttia työllisestä työvoimasta.

Kuviosta III nähdään, että vuosina, jolloin on paljon työtais-
teluihin osallistuneita työntekijöitä, on myös paljon työtaiste-
lupäiviä. Suurissa järjestötyötaisteluissa on yleensä paljon
osallistuneita työntekijöitä ja työtaistelun kesto saattaa muo-
dostua pitkäksi, niin tuolloin myös työpäivämenetykset kas-
vavat suuriksi. Vuonna 1989 työtaistelupäiviä oli yli 200 000
ja osallistuneita työntekijöitä 158 000, joten ko. vuotta voi-
daan pitää työtaistelujen kannalta melko rauhallisena.

AAC, som enligt avtal ger uppgifter om arbetskonflikterna
vid sina medlemsföretag. I de fall den offentliga sektorn (stat,
kommun) eller ett företag som inte hör till ett arbets-
givarförbund står som arbetsgivare insamlas uppgifterna om
arbetskonflikter på Statistikcentralens egna blanketter. Ofta
vänder man sig också till de arbetstagarorganisationer som
deltagit i de aktuella arbetskonflikterna. Statistikcentralen har
därtill kontinuerlig uppföljning av tidningspressen i hela
landet.

Arbetskonflikter 1971–1989

Figurerna I–III visar fluktuationerna i antalet arbets-
konflikter, arbetstagarare som deltagit och antalet förlorade
arbetsdagar åren 1971–1989. År 1971 skedde en tydlig
ökning i antalet konflikter. Denna ökning berodde främst på
statistikens förbättrade täckning, m.a.o. nådde antalet
konflikter då sin verkliga nivå. Arbetskonflikterna fortsatte
att öka ännu efter år 1971 och år 1976 var siffran uppe i
närmare 3 300 arbetskonflikter. På 1970-talet och i början av
1980-talet förekom det i medeltal 1 500 arbets-
konflikter per år. Arbetskonflikterna minskade i slutet av 1980-talet och år
1989 var man nere vid 629 konflikter, som är den lägsta siffran
på tjugo år.

Figur II visar antalet arbetstagarare som deltagit i arbets-
konflikter åren 1971–1989. Antalet arbetstagarare som deltar i
arbetskonflikter är i allmänhet störst de år kollektiv- och
tjänstekollektivavtalen går ut och då man lätt hamnar i
konflikter med enskilda förbund, som part. Stora orga-
nisationsarbetskonflikter har förekommit åren 1971, 1977,
1981, 1984, 1986 och 1988. År 1977 deltog hela 744 000
arbetstagarare i arbetskonflikter, m.a.o. mer än 35 procent av
den sysselsatta arbetskraften samma år.

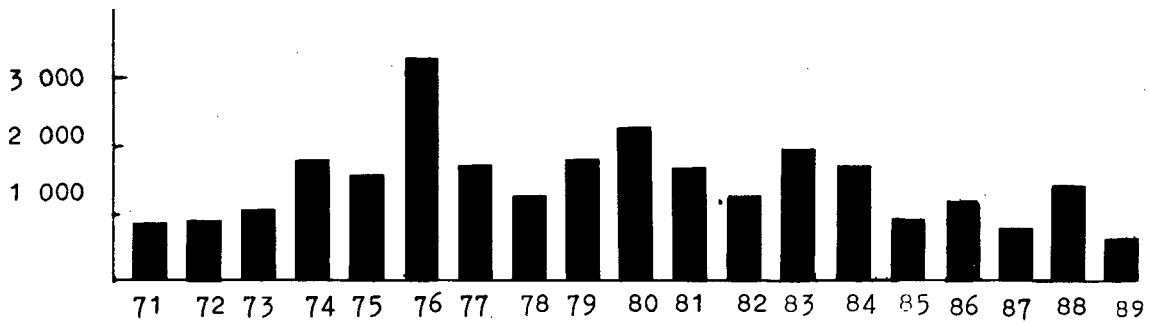
År 1989 deltog 158 000 arbetstagarare i arbetskonflikter. Det
var 6,4 procent av den sysselsatta arbetskraften.

Av figur III framgår att antalet arbetskonfliktdagar ökar de år
många arbetstagarare deltar i arbetskonflikter. Stora orga-
nisationsarbetskonflikter samlar vanligtvis ett stort antal
deltagare och själva konflikten drar ut på tiden, något som i
sin tur medför stor förlust av arbetsdagar. År 1989 var antalet
arbetskonfliktdagar drygt 200 000 och i konflikterna deltog
158 000 arbetstagarare. Härav kan man sluta sig till att 1989 var
ett relativt lugnt år med avseende på arbetskonflikter.

K U V I O I
F I G U R

TYÖTAISTELUT VUOSINA 1971-89
ARBETSKONFLIKTER ÅR 1971-89
LABOUR DISPUTES IN 1971-89

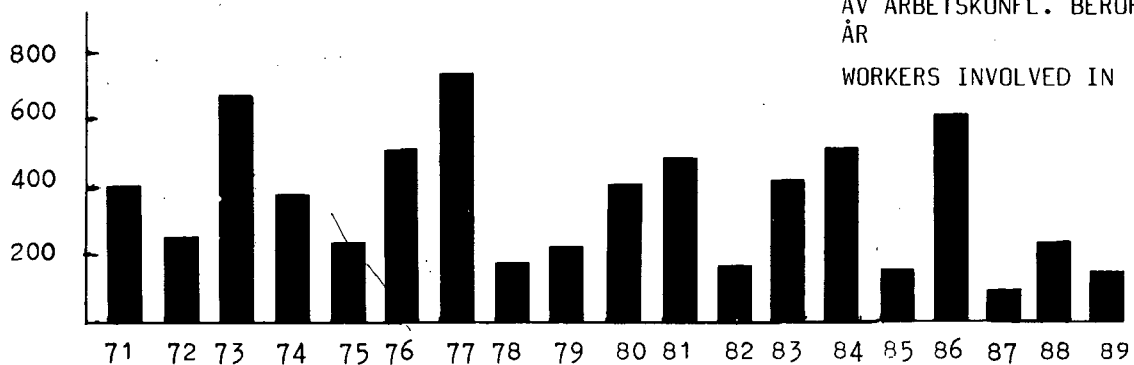
kpl

K U V I O II
F I G U R

TYÖTAISTELUUN OSALLISTUNEITA VUOSINA 1971-89
AV ARBETSKONFL. BERÖRDA ÅR 1971-89
WORKERS INVOLVED IN 1971-89

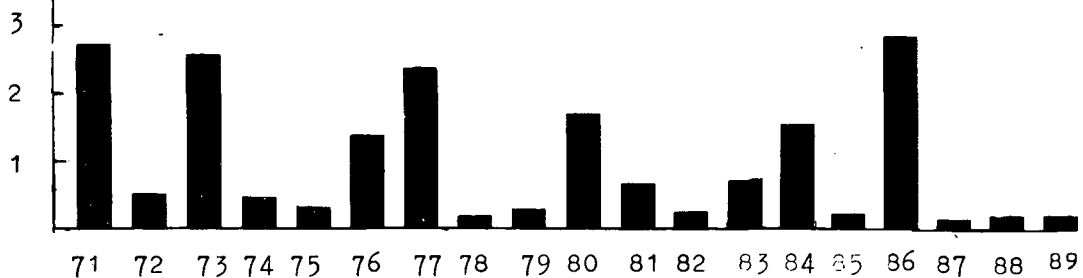
1 000

K U V I O III
F I G U R

TYÖTAISTELUISSA MENETETYT TYÖPÄIVÄT VUOSINA 1971-89
FÖRLORADE ARBETSDAGAR ÅR 1971-89
WORKING DAYS IDLE IN 1971-89

milj. työp.

Huomattavimmat työtaistelut 1971–1989

Ajanjaksona 1971–89 on käyty monta merkittävää työtaistelua. Vuonna 1971 oli suuri ns. raskaan metallin lakko, yksistään siinä menetettiin 2,3 miljoonaa työpäivää. Vuonna 1973 käytiin laaja rakennusalan lakko ja sulkku sekä pankkitoimihenkilöiden ja teknisten toimihenkilöiden lakot. Vuonna 1977 lakkoilivat autoliikenteen ja kenkä- ja nahkateollisuuden työntekijät. Samana vuonna olivat lakossa myös STTK:n lähinnä voimalaitosten tekniset toimihenkilöt. Vuonna 1980 toimeenpantiin mm. metsurien, metsäkoneenkuljettajien, merimiesten, läivapäällystön ja teollisuustoimihenkilöiden lakot.

Vakuutusvirkailijat lakkoilivat vuoden 1981 loppupuolella ja seuraavan vuoden touko-kesäkuussa oli maa- ja vesirakennusalan lakko. Vuonna 1983 oli lakossa terveydenhoito- ja farmasia-ala. Vuonna 1984 käytiin suuri ns. AKAVA:n työtaistelu. siihen osallistuivat terveydenhoitoalan (TEHY) toimihenkilöt, opettajat, kirjastonhoitajat, sosiaalivirkailijat ja lastentarhaopettajat. Kyseisenä vuonna käytiin myös kaupan alan, vaatetusteollisuuden ja auto- ja konekorjaamoita koskevat lakot. Vuoden 1986 suurimmat työtaistelut olivat SAK:n yhteislakko, Virkamiesliiton, rakennusalan, sähköasennusalan, autokoulujen ja aivan vuoden lopulla AKT:n lakot. Vuoden 1987 toukokuussa käytiin kuljetusalan lakko, mikä kesti kaikkiaan noin kolme viikkoa. Vuonna 1988 lakkoilivat YLE:n toimittajat, ns. komennusmiehet ja mm. Tampereen kaupungin liikennelaitoksen kuljettajat. Viime vuonna oli Auto- ja konekaupan toimihenkilöliiton (ATH) pitkä lakko maaliskuuhun ja KTV:n mielenosoituslakot.

Kansainvälinen vertailtavuus

YK:n kansainvälinen työjärjestö ILO ja OECD ovat antaneet omia suosituksiaan työtaistelujen tilastoinnista. Näin yrittää parantaa eri maiden hyvinkin erilaisten työtaistelutilastojen vertailtavuutta. Esimerkiksi Suomen oma kansallinen työtaistelun määritelmä poikkeaa ILO:n vastaavasta määritelmästä. ILO suosittaa¹⁾ tilastoitavaksi vain työnseisaukset, eli vain sellaiset työtaistelumuodot, joissa menetetään työtunteja. Suomessa työtaistelu käsitteenä on laajempi. Työtaistelutilastoon otetaan maassamme työnseisausten lisäksi myös saarrot, jarrutukset, kieltäytymiset ylityöstä ja muut erittelemättömät painostustoimenpiteet. Viimeksimainittuja on Suomessa kuitenkin aika vähän, joten erot näiden kahdella eri määritelmällä laadittujen tilastojen luvuissa ovat pieniä.

1) Väliaikainen suositus lakko- ja työsulkuutilastoista, ILO 1987

De största arbetskonflikterna 1971–1989

Flera stora arbetskonflikter har förekommit åren 1971–1989. År 1971 var det en stor strejk inom den tunga metallindustrin och enbart i den gick 2,3 miljoner arbetsdagar förlorade. År 1973 var det en omfattande strejk och lockout inom byggnadsbranschen. Samma år strejkade också banktjänstemännen och de tekniska funktionärerna. År 1977 strejkade arbetstagarna inom biltransportbranschen och sko- och läderindustrin samt FFC:s tekniska kraftsverkspersonal. År 1980 strejkade bl.a. skogsarbetarna, skogsmaskinförarna, sjömännen, skeppsbefälet och industritjänstemännen. Försäkringstjänstemännen strejkade i slutet av 1981 och i maj-juni följande år var det strejk inom anläggningsbranschen. År 1983 var det strejk inom hälsovårds- och farmaciebranschen. Följande år gick den stora sk. AKAVA-strejken av stapeln. I den deltog tjänstemännen inom hälsovårdsbranschen (TEHY), lärarna, bibliotekarierna, socialarbetarna och barnträdgårdslärarna. Samma år förekom det också strejker inom handeln, konfektionsindustrin och på bil- och maskinverkstäderna. De största arbetskonflikterna 1986 var FFC:s samstrejk, Tjänstemannaförbundets strejk och strejkerna inom byggnadsbranschen, elinstallationsbranschen, bilskolorna samt alldeles i slutet av året inom bil- och transportbranschens arbetarförbund. I maj 1987 var det strejk inom transportbranschen, en strejk som varade närmare tre veckor. År 1988 strejkade Rundradions redaktörer, de sk. kommenderingsmännen och bl.a. chaufförerna vid Tammerfors stads trafikverk. Senaste år hade vi Auto- ja konekaupan toimihenkilöliiton (ATH:s) långa strejk i mars-april samt FFC:s och KAT:s demonstrationsstrejker.

Internationell jämförbarhet

FN:s internationella arbetsorgan ILO och OECD har givit egna rekommendationer för statistikföringen av arbetskonflikter. Syftet är att förbättra jämförbarheten mellan olika länders inte sällan sinsemellan väldigt olikartade statistik. Sålunda avviker Finlands nationella definition av en arbetskonflikt från ILOs definition. ILO rekommenderar¹⁾ att enbart arbetsinställelser, dvs. bara det slags arbetskonflikter där arbetstimmar går förlorade skall tas med i arbetskonfliktstatistiken. I Finland tillämpar man ett vidare begrepp. Utöver arbetsinställelse ingår också blockader, maskningar, förbud mot övertid och andra icke specificerade påtryckningsåtgärder i statistiken. Eftersom de sistnämnda ändå förekommer så sällan i vårt land blir skillnaderna

1) Interimistisk rekommendation för uppgörandet av statistik över strejker och arbetsblockader, ILO 1987

OECD suosittaa käytettäväksi tiettyjä minimirajoja, eli vain tietyn suuruusluokan työtaistelut otetaan mukaan tilastoon. Suomessa ei työtaistelutilastossa minimirajoja käytetä, vaan kaikki työtaistelut, jotka täyttävät työtaistelun määritelmälliset ehdot, otetaan mukaan tilastoon. Tämä lisää aivan pienten työtaistelujen määrää omassa työtaistelutilastossamme. Työtaistelutilasto antaessaan tietoja työtaisteluista kansainvälisten järjestöjen (ILO, OECD) julkaisuihin, ottaa huomioon aina kyseisen järjestön tilastointisuositukset. Tilastokeskus tuottaa työtaistelutiedot sekä ILO:n määritelmän mukaisina, että allamainittujen OECD:n suosittamien minimirajojen mukaisina vuosina 1971–89.

OECD:n suosittamat minimirajat ovat:

Työtaistelun kesto	< 1 päivä
Osallistuneet työntekijät	< 10 työntekijää
Menetetty työpäivät	≤ 100 työpäivää

Työtaistelutilaston perusaineisto

Työtaistelutilastoa on tehty maassamme vuodesta 1890 alkaen. Tilastokeskuksen työtaistelutilasto on arkistoinut kaiken kyseistä tilastoa koskevan perusaineiston niiltä vuosilta, jolloin se on tilastoa tehnyt.

Perusaineiston muodostavat eri lähteistä saadut työtaisteluilmoitukset sekä tulosteina syntyneet mm. mg-nauhat. Näitä kaikkia perustietoja Tilastokeskus luovuttaa anomuksesta mm. tutkimustarkoituksiin.

Julkaisut

Vuodesta 1971 alkaen työtaistelutilastoa on julkaistu Tilastotiedotus-sarjassa TY (Työvoima). Sitä edeltävä työtaisteluja julkaissut Tilastotiedotus-sarja oli PA. vuodesta 1988 alkaen työtaistelutilasto julkaistaan Työmarkkina-sarjassa. Työtaistelutilaston aineistosta Tilastokeskus tekee tilaajan toivomia erityistulosteita. Vuosijulkaisun ohella työtaistelutilasto julkaisee myös neljännesvuositulostatot, jotka ovat käytettävissä melkein välittömästi ko. neljänneksen jälkeen. Tilastoa koskeviin tiedusteluihin vastaa Jorma Niskavaara, puh. (90) 17 341.

i statistik som gjorts upp enligt respektive definition mycket liten.

OECD rekommenderar vissa minimigränser dvs. att endast konflikter av en viss omfattning tas med i statistiken. I den finska statistiken över arbetskonflikter används inga minimigränser utan alla arbetskonflikter som uppfyller definitionsvillkoren tas med. Det gör att antalet mycket små arbetskonflikter växer i statistiken. Då byrån för arbetskonfliktstatistik ger ut uppgifter till de internationella organisationerna (OECD, ILO) publikationer gör man det alltid med hänsyn till organisationens egen rekommendation. Statistikcentralen sammanställer uppgifter om arbetskonflikter både utgående från ILO:s definition och nedan nämnda minimigränser enligt OECD:s rekommendation för åren 1977–1989.

OECD:s minimigränser är:

Arbetskonfliktens längd	< 1 dag
Antalet deltagare	< 10 arbetstagare
Förlorade arbetsdagar	≤ 100 arbetsdagar

Primärmaterialet i statistiken över arbetskonflikter

Statistikföringen av arbetskonflikter i vårt land började år 1890. Statistikcentralen har arkiverat primärmaterialet för alla de år man producerat statistik. Det består av uppgifter om arbetskonflikter ur olika källor samt av resultat på mg-band. Allt primärmaterial kan enligt anhållan överlätas bl.a. för forskningsändamål.

Publikationer

Statistik över arbetskonflikter har publicerats i Statistikcentralens serie Statistisk rapport TY (Arbetskraft) sedan 1971 (tidigare i serien PA). Fr.o.m. 1988 utkommer publikationen i serien Arbetsmarknad. Ur materialet för statistiken kan man också ta ut tabeller enligt användarnas egna önskemål. Arbetskonfliktstatistiken publiceras som årsstatistik och som kvartalsstatistik som utges s.g.s. genast efter det aktuella kvartalets utgång. Jorma Niskavaara. Tel. (90) 17 341 besvarar frågor som gäller statistiken.

Taulujen selityksiä

1. Käsitteet

Työtaistelulla tarkoitetaan työntekijäpuolen tai työnantaja-puolen työn väliaikaista tahallista keskeyttämistä, työstä kieltäytymistä, sen hidastamista tai muuta painostuskeinoa jonkin päämäärän saavuttamiseksi.

Työtaisteluita ovat lakot, työsulut, saarrot, kieltäytymiset ylitöistä, jarrutukset yms. työntekijäin tai työnantajain etujensa ajamiseksi käyttämät keinot. Työtaisteluina tilastoidaan myös mielenosoitus- ja myötätuntolakot, vaikka ne lainsäädännöllisesti eivät työtaisteluita olekaan.

Työtaistelu on tilaston havaintoyksikkö ja perustiedot kerätään toimipaikkakohtaisina. Sama työtaistelu voi käsittää useita toimipaikkoja tai yrityksiä.

Jotta jarrutukset ja kieltäytymiset ylityöstä olisivat työtaisteluita, on tieto saatava molemmilta osapuolilta. Useita toimipaikkoja koskevia työtaisteluita pidetään samana työtaisteluna, jos ne on organisoitu tai niitä johtaa yksi henkilö tai organisaatio.

Vaikka pienten perättäisten työtaisteluiden välillä on kaksi normaalia työpäivää, lasketaan työtaistelut samaksi, jos syy ja organisoija on sama. Kolme normaalia työpäivää pienten työtaisteluiden välillä jakaa ne eri työtaisteluksi.

Alkaneista, jatkuneista ja päättyneistä työtaisteluista julkaistaan vain ko. kuukautta koskevia tietoja. Kaikki muut julkaistavat tiedot koskevat jo päättyneitä työtaisteluita.

Työtaisteluun osallistuneiden määrä tilastoidaan sen päivän mukaan, jolloin osallistujia on eniten.

Välillisesti osallistuneita työntekijöitä ovat samassa toimipaikassa työskennelleet ja työtaistelun vuoksi työtä vaille jääneet työntekijät.

Työtaistelun kesto on työtaistelun alkamis- ja päättymisajan kohdan välinen aika työtunteina. Jos työtaistelu kestää useita päiviä, lasketaan päivän pituudeksi 8 tuntia. Yhden ja saman perättäisinä päivinä muutama tunti kerrallaan käydyn työtaistelun kesto saadaan laskemalla päivittäiset kestot yhteen työtunteina.

Tabellförklaringar

1. Begrepp

Arbetskonflikt är en tillfällig och avsiktig inställelse av arbetstagar- eller arbetsgivarpartens arbete, vägran att arbeta, fördröjande av arbete eller annan påtryckningsåtgärd för att uppnå ett bestämt mål.

Arbetskonflikter är strejker, lock-outer, blockader, vägran att utföra övertidsarbete, maskningar o.d. åtgärder, som arbetstagar eller arbetsgivare tillgriper för att driva sina intressen. Demonstrations- och sympatistrejker statistikförs också som arbetskonflikter trots att de inte är arbetskonflikter enligt lagen.

Statistikens observationsenhet är en arbetskonflikt och primärmaterialet insamlas per arbetsställe. Samma arbetskonflikt kan gälla flera arbetsställen eller företag.

Om maskningar och vägran att utföra övertidsarbete skall räknas som arbetskonflikter bör vardera parten ha gett uppgift därom. Arbetskonflikter som berör flera arbetsställen statistikförs som en enda konflikt om de organiseras eller leds av samma person eller organisation.

Infaller två vanliga arbetsdagar mellan mindre arbetskonflikter blir det i statistiken frågan om en enda konflikt om orsak och organisatör fortfarande är desamma. Tre vanliga arbetsdagar mellan konflikter medför däremot en uppdelning i två eller flera separata konflikter.

Uppgifter om arbetskonflikter som inletts, pågår och avslutats publiceras bara månadsvis. Alla andra uppgifter gäller redan avslutade arbetskonflikter.

Antalet deltagare i en arbetskonflikt statistikförs enligt den dag deltagarantalet varit störst.

Indirekt berörs arbetstagar som är anställda på arbetsstället i fråga och som blir arbetslösa till följd av en arbetskonflikt.

Arbetskonfliktens längd är tiden fr.o.m. arbetskonfliktens början till dess slut räknat i arbetstimmar. Om arbetskonflikten varar flera dagar är en dag 8 timmar lång. Längden för en arbetskonflikt som varat några timmar i taget flera dagar i rad uträknas genom att addera antalet konflikttimmar per dag.

Neuvotteluina pidetään sellaista tapahtumasarjaa, jossa yrityksen johdon ja työntekijäin, heidän ammattiosastonsa, liittojen tai sovitteijain toimesta on yritetty odotettavissa oleva työtaistelu-uhka poistaa.

Ilmoitus työtaistelusta katsotaan tapahtuneeksi, jos se on tehty vähintään 2 viikkoa ennen työtaistelun alkamista.

Työtaistelu on valtakunnallinen, jos sitä johtaa ammattiliitto tai jokin muu yhteinen organisaatio koko valtakunnan alueella. Valtakunnallisia työtaisteluja ei niiden laajuuden vuoksi tilastoida toimipaikkakohtaisesti ja sen vuoksi ei niistä saada tietoja toimipaikkojen lukumääristä.

2. Tietojen lähteet

Tiedot tapahtuneesta työtaistelusta kerätään sekä työnantajilta että työntekijöiltä. Lisäksi tietoja työtaisteluista kerätään jatkuvalla lehtiseurannalla.

3. Luokitukset

Toimialaluokitus. Tilastossa käytetään tilastokeskuksen toimialaluokitusta, TOL, 1979 (ISIC, Rev. 2 1968).

Förhandlingar är en process då företagsledning och arbetstagare, fackavdelning, fackförbund eller förlikningsman försöker undanröja ett hot om arbetskonflikt.

Anmälan om arbetskonflikt är gjord om den lämnats minst två veckor innan arbetskonflikten börjat.

En arbetskonflikt är riksomfattande om den leds av ett fackförbund eller någon annan gemensam organisation som omspannar hela landet. P.g.a. de riksomfattande arbetskonflikternas omfattning uppgörs det inte statistik enligt arbetställe för dem. Vid dessa konflikter går det därför inte att få uppgifter om hur många arbetsställen konflikten berör.

2. Källor

Uppgifter om arbetskonflikter insamlas både av arbetsgivare och arbetstagare. Dessutom har Statistikcentralen fortlöpande bevakning av tidningspressen.

3. Klassificeringar

Näringsgrensindelningen. I statistiken används Statistikcentralens näringsgrensindelning, NI 1988.

Explanation for tables

1. Concepts

A labour dispute is a deliberate, temporary workstoppage by employees or employers, refusal to work, go-slow or some other means of exerting pressure in order to achieve a goal.

Labour disputes include strikes, lock-outs, blockades, overtime bans, go-slows and other comparable means that employees or employers use to further their interests. Statistically, demonstration and sympathetic strikes are also treated as labour disputes, although they are not labour disputes from the point of view of legislation.

Labour dispute is the statistical observation unit, and the primary data are collected by the establishment. The same labour dispute can involve several establishments and enterprises.

Go-slows and overtime bans are treated as labour disputes if notice of them is obtained from both parties. Labour disputes affecting several establishments are treated as one if they are organized or directed by one person or organization.

Small consecutive labour disputes separated by two normal working days are treated as one if the cause and the organizer are the same. Labour disputes separated by three normal working days are treated as separate labour disputes.

Data on the **start, continuation or termination of labour disputes** are published only for the month in question. All other data published on labour disputes relate to disputes already terminated.

The number of workers involved in a labour dispute is the largest number of workers involved in the dispute on any single day.

Workers indirectly involved in a labour dispute are workers who have been working in the same establishment and who have lost their jobs because of the labour dispute.

The duration of a labour dispute is the period of time in working hours between the start and the conclusion of the labour dispute. If a labour dispute lasts several days, a day is considered to be the equivalent of eight hours. The duration of a labour dispute lasting a few hours at a time during successive days is calculated by adding up the hours that the dispute lasted each day.

Negotiations refer to a process in which company management, employees, their trade union locals, trade unions, or arbitrators try to eliminate the threat of an impending labour dispute.

A **labour dispute is nation-wide** if a trade union or some other joint organization leads it throughout the country. Because of the scope of nation-wide labour disputes, statistics on them are not compiled by the establishment. Therefore, they do not contain data on the number of establishments.

2. Data sources

Data on labour disputes are collected from both employers and employees. In addition, data on labour disputes are collected through continuous press follow-up.

3. Classifications

Standard Industrial Classifications. The statistics of labour disputes use the Central Statistical Office's Standard Industrial Classification, SIC, 1988.

SUMMARY

Labour disputes in 1989

According to data compiled by the Central Statistical Office of Finland, there were 629 labour disputes in Finland during 1989. More than 158,000 workers participated in labour disputes and over 204,000 working days were lost in them. Compared with the previous year, the number of labour disputes fell by 724 and the number of participants by nearly 86,000, whereas the number of lost working days grew by 24,000. The number of labour disputes in 1989 was the smallest in twenty years. The numbers of participants and lost working days were also far below the average for the whole of the 1980s.

1989 was a rather peaceful year at workplaces as far as labour disputes are concerned. One reason for this was that collective bargaining agreements were largely in force. Only a few major disputes occurred, during the first half of the year.

Of the labour disputes in 1989, one-third lasted four hours or less and one-fifth from over four hours to eight hours. Nine labour disputes lasted more than ten days. They accounted for 40 per cent of all lost working hours.

Last year in Finland, strike was by far the most common form of labour dispute: 96 per cent of all labour disputes were strikes. There were four sympathetic strikes, eight overtime bans, thirteen go-slows and two other disputes.

Of the labour disputes in 1989, 92 per cent occurred in the manufacturing sector, the manufacture of machinery and equipment leading the statistics. In terms of gross wages, a total of nearly 68 million Finnish marks were lost in labour disputes last year, 31 million of it in the manufacturing sector.

**TAULUJA — TABELLER
TABLES**

1. TYÖTAISTELUT, NIIHIN SUORAAN JA VÄLILLISESTI OSALLISTUNEET TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYT TYÖPÄIVÄT
 VUOSINA 1960 - 1989
 ARBETSKONFLIKTER, AV DEM DIREKT OCH INDIREKT BERÖRDA ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSDAGAR
 ÅREN 1960 - 1989
 LABOUR DISPUTES, WORKERS DIRECT AND INDIRECT INVOLVED IN DISPUTES AND WORKING DAYS IDLE 1960 - 1989

Vuosi År Year	Työtaisteluja Arbetskon- flikter Labour dis- putes	Työntekijöitä Arbetsstagare Workers involved			Menetettyjä työpäiviä Förlorade arbetsdagar Working days idle	
		Lukumäärä Antal Number	Työtaistelua kohden Per arbets- konflikt Per labour dispute	Prosentt. työllisis- tä Procent av sysselsatta Percent of employed	Lukumäärä Antal Number	Työtaist. osall. kohden Per arbets- tagare Per worker involved
1960	44	19 300	439	0,9	96 200	5,0
1961	51	45 200	886	2,1	41 400	0,9
1962	46	7 000	152	0,3	33 000	4,7
1963	66	104 600	1 585	4,8	1 380 300	13,2
1964	76	26 900	354	1,2	58 400	2,2
1965	29	7 000	241	0,3	16 000	2,3
1966	150	66 100	441	3,0	122 900	1,9
1967	43	26 600	619	1,2	320 700	12,1
1968	68	26 800	394	1,2	282 300	10,5
1969	158	83 200	527	3,9	161 100	1,9
1970	240	201 600	840	9,3	233 200	1,2
1971 x)	838	403 300	481	18,6	2 711 100	6,7
1972	849	239 700	282	11,0	473 100	2,0
1973	1 009	678 200	672	30,6	2 496 900	3,7
1974	1 788	370 700	207	16,3	434 800	1,2
1975	1 530	215 100	141	9,7	284 200	1,3
1976	3 282	512 700	156	23,8	1 325 500	2,6
1977	1 673	743 800	445	35,2	2 374 700	3,2
1978	1 237	164 600	133	7,9	132 400	0,8
1979	1 753	228 960	131	10,7	243 400	1,1
1980	2 238	413 140	185	18,8	1 605 600	3,9
1981	1 612	492 960	306	22,0	659 100	1,3
1982	1 240	167 500	135	7,0	207 600	1,2
1983	1 940	421 840	217	17,7	719 700	1,7
1984	1 710	562 480	329	23,3	1 526 900	2,7
1985	848	171 350	202	7,0	174 300	1,0
1986	1 225	602 730	492	24,8	2 787 600	4,6
1987	802	99 290	124	4,1	130 890	1,3
1988	1 353	244 070	180	10,0	179 820	0,7
1989	629	158 480	252	6,4	204 210	1,3

2. TYÖTAISTELUT, NIIHIN OSALLISTUNEET TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYT TYÖPÄIVÄT KUUKAUSITTAIN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, AV DEM BERÖRDA ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSDAGAR MÄNATLIGEN ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, WORKERS INVOLVED IN DISPUTES AND WORKING DAYS IDLE MONTHLY IN 1989

Kuukausi Månad Month	Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	Työntekijöitä Arbetsstagare Workers involved	Menetettyjä työpäiviä Förlorade arbetsdagar Working days idle
I	48	9 390	14 330
II	51	9 260	10 410
III	100	20 040	32 340
IV	79	65 150	95 610
V	80	27 160	17 740
VI	56	5 630	9 090
VII	5	170	120
VIII	26	1 070	810
IX	47	5 890	8 350
X	57	8 940	9 650
XI	48	3 220	3 030
XII	32	2 560	2 730

X) Vuodesta 1971 alkaen luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisiin vuosiin uudistetun tilastointimenetelmän johdosta. - På grund av att metoden för uppgörandet av statistiken har förnyats är talen fr.o.m. 1971 inte jämförbara med talen för tidigare år. - Since the statistical method has been renewed, the figures from 1971 onwards are not comparable with those for earlier years.

3. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYT TYÖTUNNIT JA PALKAT ALKAMIS- JA PÄÄTTYMISAJANKOHDAN MUKAAN KUUKAUSITTAIN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSTÄLLEN, ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR OCH LÖNER EFTER INLEDNINGS- OCH AVSLUTNINGSTIDPUNKT MÄNATLIGEN ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS, WORKING HOURS IDLE AND WAGES LOST MONTHLY ACCORDING TO BEGINNING AND ENDING TIME OF DISPUTE IN 1989

Kuukausi Månad Month	Työtaisteluiden ajoitt. kuukausittain Arbetskonflikternas tidsmässiga fördelning månadsvis Timing of labour disputes monthly	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Number of labour disputes	Toimi- paikkoja Arbets- ställen Number of estab- lishments	Työntekijöitä Arbetsstagare Workers		Menetetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages lost (mk)
				Toimipai- lissa På arbets- ställen In estab- lishments	Työtaisteluun osallistuneita AV arbetskonfl. berörda Workers involved		
				Suoraan Direkt Direct	Välillisesti Indirekt Indirect	Yhteensä Sammanlagt Total	
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	48	50	9 342	49	9 391	4 776 640
I	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-
	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	48	50	9 342	49	9 391	4 776 640
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	51	51	9 260	-	9 260	3 228 310
II	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-
	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	51	51	9 260	-	9 260	3 228 310

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

1) tai osasto, eller avdelningen, or division

Kuukausi Månad Month	Työtaiisteluiden ajoitt. kuukausittain Arbetskonflikternas tidsmässiga fördelning månadsvis Timing of labour disputes monthly	Työtaiisteluita Arbetskonflikter Number of labour disputes	Toimi-paikkoja Arbetsställen Number of establishments	Työntekijöitä Arbetstagare Workers		Menetykset brutto-palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages lost (mk)			
				Toimipaik- koissa På arbets- ställen In estab- lishments	Työtaiesteluun osallistuneita Av arbetskonfl. berörda Workers involved	Menetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset brutto-palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages lost (mk)		
								Suoraan Direkt Direct	Välillisesti Indirekt Indirect
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	100	100	29 288	19 456	585	20 041	258 759	9 919 460
	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	1	1	3 400	3 000	-	3 000	225 000	9 544 500
III	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	101	101	32 688	22 456	585	23 041	483 759	19 463 960
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	78	86	65 387	61 753	-	61 753	166 363	6 750 980
	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	1	3	3 400	3 400	-	3 400	598 500	25 388 370
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	79	89	68 787	65 159	-	65 153	764 863	32 139 350

1) tai osasto, eller avdelningen, or division

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

Kuukausi Månad Month	Työtaisteluiden ajoitt. kuukausittain Arbetskonflikternas tidsmässiga fördelning månadsvis Timing of labour disputes monthly	Työtaisteluja Arbetskonflikter Number of labour disputes	Toimi- paikkoja Arbets- ställen Number of estab- lishments	Työntekijöitä Arbetsstagare Workers		Menetetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages lost (mk)		
				Toimipai- loissa På arbets- ställen In estab- lishments	Työtaisteluun osallistuneita Arbetskonf. berörda Workers involved				
					Suoraan Direkt Direct			Välillisesti Indirekt Indirect	Yhteensä Sammanlagt Total
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	80	84	30 292	27 159	-	27 159	141 910	5 895 140
V	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-	-	-
	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	80	84	30 292	27 159	-	27 159	141 910	5 895 140
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	56	56	7 371	5 634	-	5 634	72 680	3 069 650
VI	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-	-	-
	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	56	56	7 371	5 634	-	5 634	72 680	3 069 650

1) tai osasto, eller avdelningen, or division

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

Kuukausi Månad Month	Työtaiisteluiden ajoitt. kuu- kausittain Arbetskonflikternas tidsmäs- siga fördelning månadsvis Timing of labour disputes monthly	Työtaiiste- luita Arbetskon- flikter Number of labour disputes	Toimi- paikkoja Arbets- ställen Number of estab- lishments	Työntekijöitä Arbetsstagare Workers		Menetykset ja työtun- teja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages lost (mk)	
				Toimipai- loissa På arbets- ställen In estab- lishments	Työtaiisteluun osallistuneita AV arbetskonfl. berörda Workers involved			
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	5	5	311	167	167	981	40 000
VII	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-	-
	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	5	5	311	167	167	981	40 000
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	26	26	2 279	1 069	1 073	6 491	303 100
VIII	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-	-
	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	26	26	2 279	1 069	1 073	6 491	303 100

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

1) tai osasto, eller avdelningen, or division

Kuukausi Månad Month	Työtaisteluiden ajoitt. kuukausittain Arbetskonflikternas tidsmässiga fördelning månadsvis Timing of labour disputes monthly	Työtaisteluja Arbetskonflikter Number of labour disputes	Toimipaikkoja Arbetsställen Number of establishments	Työntekijöitä Arbetsstagare Workers		Työtaisteluun osallistuneita AV arbetskonfl. berörda Workers involved		Menetettyjä työtunteja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset brutto-palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages lost (mk)
				Toimipaikoissa På arbetsställen In establishments	Suoraan Direkt Direct	Välillisesti Indirekt Indirect	Yhteensä Sammanlagt Total		
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	47	47	8 396	5 886	-	5 886	66 764	2 827 720
IX	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-	-	-
	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	47	47	8 396	5 886	-	5 886	66 764	2 827 720
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	57	57	14 612	8 937	-	8 937	77 225	3 398 820
X	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-	-	-
	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	57	57	14 612	8 937	-	8 937	77 225	3 398 820

Jatk. seur. sivuilla - Forts. på följande sida - See next page

1) tai osasto, eller avdelningen, or division

Kuukausi Månad Month	Työtaisteluiden ajoitt. kuukausittain Arbetskonflikternas tidsmässiga fördelning månadsvis Timing of labour disputes monthly	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Number of labour disputes	Toimi- paikkoja Arbets- ställen Number of estab- lishments	Työntekijöitä Arbetsstagare Workers		Menetetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages Lost (mk)		
				Toimipai- loissa In estab- lishments	Työtaisteluun osallistuneita Av arbetskonfl. berörda Workers involved			Suoraan Direkt Direct	Välillisesti Indirekt Indirect
	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	48	51	10 394	3 219	-	3 219	24 244	1 043 850
	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-	-	-
	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	48	51	10 394	3 219	-	3 219	24 244	1 043 850
XI	Alkaneet ja päättyneet - Inled- da och avslutade - Disputes begun and ended	32	33	5 962	2 401	155	2 556	21 869	925 590
	Alkaneet - Inledda - Disputes begun	-	-	-	-	-	-	-	-
	Päättyneet - Avslutade - Dis- putes ended	-	-	-	-	-	-	-	-
	Jatkuneet - Fortsatta - Dis- putes continued	-	-	-	-	-	-	-	-
	Yhteensä - Sammanlagt - Total ..	32	33	5 962	2 401	155	2 556	21 869	925 590

1) tai osasto, eller avdelningen, or division

4. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETTYI TYÖTUNNIT LÄNEITTÄIN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLER, ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR LÄNSVIS ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS AND WORKING HOURS IDLE BY PROVINCES IN 1989

Läni Län Province	Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	%	Toimipaikoja Arbetsställen Establishments	%	Työntekijöitä Arbetstagare Workers involved	%	Menetettyjä työtunteja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	%
Uudenmaan - Nylands	81	12,9	86	13,3	26 786	16,9	155 671	9,5
Turun-Porin - Åbo-Björneborgs	181	28,8	181	27,9	30 229	19,1	322 513	19,7
Hämeen - Tavastehus	127	20,2	131	20,2	11 215	7,1	94 975	5,8
Kymen - Kymmene	50	7,9	52	8,0	2 775	1,7	26 291	1,6
Mikkelin - S:t Michels	5	0,8	5	0,8	470	0,3	3 327	0,2
Pohjois-Karjalan - Norra Karelen	13	2,1	13	2,0	792	0,5	4 111	0,3
Kuopion - Kuopio	20	3,2	20	3,1	1 145	0,7	7 952	0,5
Keski-Suomen - Mellersta Finland	32	5,1	32	4,9	1 838	1,2	15 695	1,0
Vaasan - Vasa	38	6,0	38	5,8	3 627	2,3	63 964	3,9
Oulun - Uleåborgs	62	9,8	62	9,5	9 300	5,9	55 369	3,4
Lapin - Lapplands	15	2,4	15	2,3	2 417	1,5	24 703	1,5
Ahvenanmaa - Åland	-	-	-	-	-	-	-	-
Valtakunnallinen - Riksomfattande Nation-wide	5	0,8	14	2,2	67 882	42,8	859 126	52,6
Koko maa Hela riket Whole country	629	100,0	649	100,0	158 476	100,0	1 633 697	100,0

5. TYÖTALSTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYI TYÖTUNNIT JA PALKAT TOIMIALOITTAIN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN, ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR OCH LÖNER EFTER NÄRINGSGREN ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS, WORKING HOURS IDLE AND WAGES LOST BY BRANCH OF INDUSTRY IN 1989

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	Toimi- paikkoja Arbets- ställen Estab- lishments	Työntekijöitä Arbetstagare Workers		Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages lost (mk)	
			Toimipai- lloissa På arbets- ställen In estab- lishments	Työtaisteluun osallistuneita Av arbetskoniikten berörda Workers involved		Menetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstimmar Working hours idle
Maatalous, kala- ja riistatalous - Jordbruk, fiske, jakt och jaktvård - Agriculture, fishing, and trapping	1	1	18	18	-	
Kala- ja riistatalous - Fiske, jakt och jakt- vård - Fishing and trapping						
Kaivos- ja kaivannaistoiminta - Gruvor och mineralbrott - Mining and quarrying	4	4	506	95	71 050	
Malmien kaivu - Malmbrytning - Mining of ores...						
Teollisuus - Tillverkning - Manufacturing	579	589	148 578	110 835	30 513 870	
Elintarvikkeiden valmistus - Tillverkning av livsmedel - Food manufacture	30	33	38 682	38 050	3 621 030	
Juomien valmistus - Tillverkning av dryckes- varor - Beverage manufacture	6	6	3 353	2 154	1 202 830	
Tupakkatuotteiden valmistus - Tillverkning av tobaksvaror - Tobacco products manufacture	7	7	673	374	39 390	
Tekstiilien valmistus - Tillverkning av textiilit - Textiles manufacture	40	44	5 347	3 856	658 460	
Vaatteiden valmistus - Tillverkning av kläder - Wearing apparel manufacture	1	1	1 600	1 600	93 950	
Nahan ja nahkatuotteiden valmistus - Tillverkning av läder, iädevaror - Leather and leather goods manufacture	1	1	15	15	940	

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

1) Tai osasto - Eller avdelningen - Or division

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	Toimi- paikkoja Arbets- ställen Estab- lishments	Työntekijöitä Arbetsstagare Workers		Menetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages Lost (mk)	
			Toimipai- -1) koissa på arbets- ställen In estab- lishments	Työtaisteluun osallistuneita Av arbetskonflikten berörda Workers involved			
				Suoraan Direkt Direct			Välillisesti Indirekt Indirect
Jalkineiden valmistus - Tillverkning av skodon - Footwear manufacture	2	3	1 080	-	1 080	8 286	259 780
Puutavaran ja puutuotteiden valmistus - Tillverkning av trävaror och produkter av trä - Wood and wood products manufacture	13	13	720	-	598	10 988	403 530
Massan, paperin ja paperituotteiden valmistus - Tillverkning av massa, papper och pappers- varor - Pulp, paper and paper products manufacture	90	90	12 151	27	5 781	49 123	2 102 750
Huonekalujen valmistus - Tillverkning av möbler - Furniture manufacture	3	4	1 351	-	1 225	19 564	740 240
Kemikaalien valmistus - Tillverkning av kemikalier - Chemicals manufacture	2	2	44	-	40	320	14 580
Kemiallisten tuotteiden valmistus - Tillverkning av kemiska tuotteet - Chemical products manufacture	4	5	6 485	-	6 439	15 136	571 030
Nuovituotteiden valmistus - Tillverkning av plastvaror - Plastic products manufacture ...	3	3	149	-	120	1 936	67 490
Lasi-, savi- ja kivi tuotteiden valmistus - Tillverkning av glas-, ler- och stenprodukter - Glass, clay and stone products manufacture.	14	14	1 064	-	498	4 498	180 800
Metallien valmistus - Metallindustri - Basic metal industries	71	71	25 441	49	10 587	106 273	4 752 640

1) Tai osasto - Eller avdelningen - Or division

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtai- luita Arbetsk- flikter Labour disputes	Toimi- paikkoja Arbets- stäl- len Estab- lishments	Työntekijöitä Arbetstagare Workers		Menetetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages lost (mk)		
			Toimipai- -l) koissa på arbets- stäl- len In estab- lishments	Työtai- teluun osallistuneita Av arbetsk- onflikten berörda Workers involved				
				Suoraan Direkt Direct			Välillisesti Indirekt Indirect	Yhteensä Sammanlagt Total
Metallituotteiden valmistus - Tillverkning av metallvaror - Fabricated metal products	49	49	3 034	2 578	-	2 578	25 280	1 054 260
Koneiden ja laitteiden valmistus - Tillverkning av maskiner - Machinery and equipment manufacture	98	98	10 674	9 115	-	9 115	85 885	3 393 360
Sähkötekniikan tuotteiden valmistus - Tillverkning av eltekniikka tuotteita - Electrical products manufacture	30	30	4 129	2 300	-	2 300	11 256	419 390
Laivojen valmistus ja korjaus - Byggnad och reparation av fartyg - Ship building and repair	88	88	28 263	21 151	-	21 151	234 925	9 891 220
Muiden ajoneuvojen valmistus - Tillverkning av andra fordon - Other transport equipment manufacture	24	24	4 216	3 196	522	3 718	24 438	1 015 610
Muu valmistus - Övrig tillverkning - Other manufacturing industries	3	3	107	105	-	105	895	30 590
Energia ja vesihuolto - Energi- och vattenför- sörjning - Energy and water supply	5	5	7 178	6 392	-	6 392	103 833	4 007 670
Energiahuolto - Energiförsörjning - Energy supply	12	13	18 824	13 991	-	13 991	71 495	3 281 860
Rakentaminen - Byggnadsverksamhet - Construction	4	5	11 264	11 264	-	11 264	30 222	1 413 570
Talonrakentaminen - Husbyggnad - Building construction	8	8	7 560	2 727	-	2 727	41 273	1 868 290
Rakennusasennus ja viimeistely - Bygginstallation och slutbehandling - Building installation and finishing work								

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

1) Tai osasto - Eller avdelningen - Or division

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	Toimi- paikkoja Arbets- ställen Estab- lishments	Työntekijöitä Arbetstagare Workers		Työtaisteluun osallistuneita Av arbetskonflikten berörda Workers involved			Menetetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages lost (mk)
			Toimipai- koissa På arbets- ställen In estab- lishments	3 602 98	Suoraan Direkt Direct	Välillisesti Indirekt Indirect	Yhteensä Sammanlagt Total		
Kauppa - Handel - Wholesale and retail trade	6	8	3 602	3 545	-	3 545	599 452	25 430 030	
Tukkukauppa - Partihandel - Wholesale trade	2	2	98	60	-	60	428	18 430	
Moottoriajoneuvojen kauppa - Handel av motor- fordon - Wholesale and retail trade of motor vehicles	1	3	3 400	3 400	-	3 400	598 500	25 388 370	
Huoltamot ja moottoriajoneuvojen korjaus - Service stationsverksamhet och reparation av motorfordon - Service stations and motor vehicle repair	3	3	104	85	-	85	524	23 230	
Kuljetus - Transport - Transport	11	16	17 088	16 108	-	16 108	67 824	2 964 110	
Rautatieliikenne - Järnvägstrafik - Rail transport	1	1	10	10	-	10	80	3 600	
Tieliikenne - Vägtrafik - Road transport	9	14	16 630	15 650	-	15 650	66 950	2 927 630	
Liikennettävä palvelleva toiminta - Tjänster för trafiken - Services to transport	1	1	448	448	-	448	794	32 880	
Tietoliikenne - Post och telekommunikationer - Communication									
Teleliikenne - Telekommunikationer - Telecommunication services	9	9	1 956	1 836	-	1 836	10 488	428 080	
Tekninen palvelu ja palvelut liike-elämälle - Tekniska tjänster och uppdragsverksamhet - Technical and business services	2	2	98	98	-	98	844	37 600	
Tekninen palvelu - Tekniska tjänster - Technical services	1	1	51	51	-	51	656	29 500	
Muut palvelut liike-elämälle - Övrig uppdrags- verksamhet - Other business services	1	1	47	47	-	47	188	8 100	

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

1) Tai osasto - Eller avdelningen - Or division

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	Toimi- paikkoja Arbets- ställen Estab- lishments	Työntekijöitä Arbetstagare Workers		Työtaisteluun osallistuneita Av arbetskonflikten berörda Workers involved			Menetetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolöner Gross wages lost (mk)
			Toimipaik- koissa På arbets- ställen In estab- lishments	Työtaisteluun osallistuneita Av arbetskonflikten berörda Workers involved	Suoraan Direkt Direct	Välillisesti Indirekt Indirect	Yhteensä Sammanlagt Total		
Terveys- ja sosiaalipalvelu - Hälsa-, sjuk- och socialvård - Health and social welfare services Sosiaalipalvelut - Socialvård - Social welfare services	1	1	4 800	4 750	-	4 750	19 000	817 000	
Virkistys- ja kulttuuripalvelu - Rekreation- och kulturtjänster - Recreational and cultural services Virkistys- ja kulttuuripalvelu - Rekreation- och kulturtjänster - Recreational and cultural services	1	1	57	15	-	15	337	16 360	
Yhteensä Sammanlagt	629	649	202 705	157 683	793	158 476	1 633 697	67 567 630	

1) Tai osasto - Eller avdelningen - Or division

6. TYÖTAISTELUT, NIIHIN OSALLISTUNEET TYÖNTEKIJÄT, MENETETYT TYÖTUNNIT JA PALKAT TOIMIALOITTAIN TYÖTAISTELUN MUODON MUKAAN JAOTELTUNA, VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, AV DEM BERÖRDA ARBEJSTAGARE, FÖRLORADE ARBETSTIMMAR OCH LÖNER EFTER NÄRINGSGRÉN OCH EFTER ARBETSKONFLIKTENS TYP ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, WORKERS, WORKING HOURS IDLE AND WAGES LOST BY BRANCH OF INDUSTRY AND BY TYPE OF LABOUR DISPUTE IN 1989

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtaistelun muoto Arbetskonfliktens typ Type of labour dispute		Työtaiste- luidu- Arbetskonflikter Labour disputes	Työtaistelun osallistu- neita työntekijöitä - Av arbetskonflikter berörda arbetstagare - Workers involved	Menetettyjä työtunteja - Förlorade arbetstimmar - Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoi- na - Förlorade brutto- löner - Gross wages lost Mk
Kala ja riistatalous - Fiske, jakt och jaktvård - Fishing and trapping	Kielt. ylityöstä - Vägrat utföra övertidsarbeten - Overtime ban	1	18	-	-	-
Malmien kaivu - Malmbrytning - Mining of ores	Lakko - Strejk - strike	4	95	1 883	71 050	
Ei-linjavälikkeiden valmistus - Tillverkning av livsmedel - Food manufacture	Lakko - Strejk - Strike	30	38 245	96 034	3 621 030	
	Myötätuntolakko - Sympatiststrejk - Sympathetic strike	25	37 814	93 069	3 496 910	
	Kielt. ylityöstä - Vägrat utföra övertidsarbeten - Overtime ban	2	131	2 965	124 120	
	Jarrutus - Maskning - Go-slow	1	132	-	-	
	Muu - Annan - Other	1	118	-	-	
		1	50	-	-	
Juomien valmistus - Tillverkning av dryckesvaror - Beverage manufacture	Lakko - Strejk - Strike	6	2 154	39 584	1 202 830	
Tupakatuott. valmistus - Till- verkning av tobaksvaror - Tobacco products manufacture ..	Lakko - Strejk - Strike	7	374	991	39 390	
Tekstiilien valmistus - Till- verkning av textiler - Textiles manufacture	Lakko - Strejk - Strike	40	3 856	19 899	658 460	

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes		Työtaisteluun osallistu- neita työntekijöitä - Av arbetskonflikter berörda arbetstagare - Workers involved	Menetettyjä työntun- teja - Förlorade arbetstimmar - Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoi- na - Förlorade brutto- löner - Gross wages lost
	Työtaistelun muoto Arbetskonfliktens typ Type of labour dispute				
Vaatteiden valmistus - Täll- verkning av kläder - Wearing apparel manufacture	Lakko - Strejk - Strike	1	1 600	3 200	93 950
Mahan ja nahkatuotteiden val- mistus - Tillverkning av läder och lädervaror - Leather and leather goods manufacture	Lakko - Strejk - Strike	1	15	30	940
Jalkineiden valmistus - Till- verkning av skodon - Footwear manufacture	Lakko - Strejk - Strike	2	1 080	8 286	259 780
Puutavaran ja puutuotteiden valmistus - Tillverkning av trävaror och produkter av trä - Wood and wood products manu- facture	Lakko - Strejk - Strike	13 12 1	598 586 12	10 988 10 988 -	403 530 403 530 -
Massan, paperin ja paperituott. valmistus - Tillverkning av massa, papper och pappersvaror - Pulp, paper and paper pro- ducts manufacture	Lakko - Strejk - Strike	90 80	5 781 5 118	49 123 46 480	2 102 750 1 982 610
	Myötätuntolakko - Sympatiststrejk - Sympathetic strike	2	333	2 643	120 140
	Kielet. ylityöstä - Vägrat utföra övertidsarbeten - Overtime ban	2	185	-	-
	Jarrutus - Maskning - Go-slow	5	100	-	-
	Muu - Annan - Other	1	45	-	-
Huonekalujen valmistus - Till- verkning av möbler - Furniture manufacture	Lakko - Strejk - Strike	3	1 225	19 564	740 240

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtaistelun muoto Arbetskonfliktens typ Type of labour dispute		Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	Työtaisteluun osallistuneita työntekijöitä - Av arbetskonflikter berörda arbetstagare - Workers involved	Menetettyjä työtunteja - Förlorade arbetstimmar - Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoina - Förlorade bruttolöner - Gross wages lost MK
Kemikaalien valmistus - Tillverkning av kemikalier - Chemicals manufacture	Lakko - Strejk - Strike	2	40	320	14 580	
Kemiallisten tuott. valmistus - Tillverkning av kemiska produkter - Chemical products manufacture	Lakko - Strejk - Strike	4	6 439	15 136	571 030	
Muovituott. valmistus - Tillverkning av plastvaror - Plastic products manufacture ..	Lakko - Strejk - Strike	3	120	1 936	67 490	
Lasi-, savi- ja kivi- ja kivi- tuott. valmistus - Tillverkning av glas-, ler- och stenprodukter - Glass, clay and stone products manufacture	Lakko - Strejk - Strike	14	498	4 498	180 800	
Metallien valmistus - Metall- industri - Basic metal industries	Lakko - Strejk - Strike	71	10 636	106 273	4 752 640	
	Jarrutus - Maskning - Go-slow	69	10 590	106 273	4 752 640	
		2	46	-	-	
Metallituotteiden valmistus - Tillverkning av metallvaror - Fabricated metal products manu- facture	Lakko - Strejk - Strike	49	2 578	25 280	1 054 260	
	Jarrutus - Maskning - Go-slow	48	2 558	25 280	1 054 260	
		1	20	-	-	
Koneiden ja laitteiden valmis- tus - Tillverkning av maskiner - Machinery and equipment manu- facture		98	9 115	85 885	3 393 360	

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtaistelun muoto Arbetskonfliktens typ Type of labour dispute		Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	Työtaisteluun osallistuneita työntekijöitä - Av arbetskonflikter berörda arbetstagare - Workers involved	Menetettyjä työtunteja - Förlorade arbetstimmar - Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoi- na - Förlorade brutto- löner - Gross wages lost
	Mk					
	Lakko - Strejk - Strike	94	8 942	85 885	3 393 360	
	Kielet, ylityöstä - Vägrat utföra övertidsarbeten - Overtime ban	3	165	-	-	
	Jarrutus - Maskning - Go-slow	1	8	-	-	
Sähkötekniikan tuott. valmistus - Tillverkning av tekniska produkter - Electrical products manufacture	Lakko - Strejk - Strike	30	2 300	11 256	419 390	
Laivojen valmistus ja korjaus - Byggnad och reparation av fartyg - Ship building and repair	Lakko - Strejk - Strike	88	21 151	234 925	9 891 220	
	Jarrutus - Maskning - Go-slow	87	21 126	234 925	9 891 220	
	Lakko - Strejk - Strike	1	25	-	-	
Muiden ajoneuvojen valmistus - Tillverkning av andra fordon - Other transport equipment manufacture	Lakko - Strejk - Strike	24	3 718	24 438	1 015 610	
	Kielet, ylityöstä - Vägrat utföra övertidsarbeten - Overtime ban	22	3 313	24 438	1 015 610	
	Jarrutus - Maskning - Go-slow	1	340	-	-	
	Lakko - Strejk - Strike	1	65	-	-	
Muu valmistus - Övrig till- verkning - Other manufacturing industries	Lakko - Strejk - Strike	3	105	895	30 500	
Energiahuolto - Energiför- sörjning - Energy supply	Lakko - Strejk - Strike	5	6 392	103 833	4 007 670	
Talonrakentaminen - Husbyggande - Building construction	Lakko - Strejk - Strike	4	11 264	30 222	1 413 570	

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtaistelun muoto Arbetskonfliktens typ Type of labour dispute		Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	Työtaisteluun osallistuneita työntekijöitä - Av arbetskonflikter berörda arbetstagare - Workers involved	Menetettyjä työtunteja - Förlorade arbetstimmar - Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoina - Förlorade bruttolöner - Gross wages lost Mk
	Lakko - Strejk - Strike	Lakko - Strejk - Strike				
Tekninen palvelu - Tekniska tjänster - Technical services..	Lakko - Strejk - Strike	1	51	656	29 500	
Muut palvelut liike-elämälle - Övrig uppdragsverksamhet - Other business services	Lakko - Strejk - Strike	1	47	188	8 100	
Sosiaalipalvelut - Socialvård - Social welfare services	Lakko - Strejk - Strike	1	4 750	19 000	817 000	
Virkistys- ja kulttuuripalvelut - Rekreation- och kulturtjänster - Recreational and cultural services	Lakko - Strejk - Strike	1	15	337	16 360	

Toimiala Näringsgren Branch of industry	Työtaistelun muoto Arbetskonfliktens typ Type of labour dispute		Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	Työtaisteluun osallistuneita työntekijöitä - Av arbetskonflikter berörda arbetstagare - Workers involved	Menetettyjä työtunteja - Förlorade arbetstimmar - Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoina - Förlorade bruttolöner - Gross wages lost MK
	Lakko - Strejk - Strike	Lakko - Strejk - Strike				
Rakennusalan ja viimeistely - Bygginstallation och slutbehandling - Building installation and finishing work	Lakko - Strejk - Strike	8	2 727	41 273	1 868 290	
Tukkukauppa - Partihandel - Wholesale trade	Lakko - Strejk - Strike	2	60	428	18 430	
Moottoriajoneuvojen kauppa - Handel av motorfordon - Wholesale and retail trade of motor vehicles	Lakko - Strejk - Strike	1	3 400	598 500	25 388 370	
Huoltamat ja moottoriajoneuvojen korjaus - Service stations - Verksamhet och reparation av motorfordon - Service stations and motor vehicle repair	Lakko - Strejk - Strike	3	85	524	23 230	
Rautatieliikenne - Järnvägstrafik - Rail transport	Lakko - Strejk - Strike	1	10	80	3 600	
Tieliikenne - Väytrafik - Road transport	Lakko - Strejk - Strike	9	15 650	66 950	2 927 630	
Liikennettä palveleva toiminta - Tjänster för trafiken - Services to transport	Lakko - Strejk - Strike	1	448	794	32 880	
Teleliikenne - Telekommunikationer - Telecommunication services	Lakko - Strejk - Strike	9	1 836	10 488	428 080	

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

7. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYT TYÖTUNNIT TYÖTAISTELUN KESTON MUKAAN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN, ARBETSTAGARE OCH FÖRLORADE ARBETSTIMMAR EFTER ARBETSKONFLIKTENS
 VARAKTIGHET ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS AND WORKING HOURS IDLE ACCORDING TO DURATION OF LABOUR DISPUTE
 IN 1989

Työtaistelun kesto Arbetskonfliktens varaktighet Duration of labour dispute	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	%	Toimipaik- koja Arbets- ställen Establish- ments	%	Työnteki- jöitä Arbets- tagare Number of workers	%	Menetettyjä työtunteja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	%
4 tuntia ja vähemmän - 4 timmar och under - 4 hours and less	209	33,2	222	34,2	95 911	60,5	258 980	15,9
Yli 4 tuntia - 8 tuntia - Över 4 timmar - 8 timmar ..	133	21,2	133	20,5	15 476	9,8	108 222	6,6
Yli 8 tuntia - 5 päivää - Över 8 timmar - 5 dagar - Over hours - 5 days	233	37,0	236	36,4	36 034	22,8	520 795	31,9
Yli 5 päivää - 10 päivää - Över 5 dagar - 10 dagar - Over 5 days - 10 days ...	22	3,5	22	3,4	5 738	3,6	92 089	5,6
Yli 10 päivää - 30 päivää - Över 10 dagar - 30 dagar - Over 10 days - 30 days ..	9	1,4	11	1,7	3 988	2,5	653 611	40,0
Yli 30 päivää - Över 30 da- gar - Over 30 days	-	-	-	-	-	-	-	-
Kestoa ei voitu määritellä - Varaktigheten har ej kun- nat definieras - Duration cannot be determined	23	3,7	25	3,8	1 329	0,8	-	-
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	649	100,0	158 476	100,0	1 633 697	100,0

8. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYT TYÖTUNNIT TYÖTAISTELUN MUODON MUKAAN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN, ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR EFTER ARBETSKONFLIKTENS TYP ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS AND WORKING HOURS IDLE BY TYPE OF LABOUR DISPUTE IN 1989

Työtaistelun muoto Arbetskonfliktens typ Type of labour dispute	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	%	Toimipaik- koja Arbets- ställen Establish- ments	%	Työnteki- jöitä Arbets- tagare Number of workers	%	Menetettyjä työtunteja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	%
Lakko - Strejk - Strike	602	95,7	620	95,5	156 683	98,9	1 628 089	99,7
Myötätuntolakko - Sym- patiststrejk - Sympat- hetic strike	4	0,6	4	0,6	464	0,3	5 608	0,3
Kielt. ylityöstä - Väg- rat utföra övertids- arbeten - Overtime ban	8	1,3	8	1,3	840	0,5	-	-
Jarrutus - Maskning - Go-slow	13	2,1	13	2,0	394	0,2	-	-
Muu - Annan - Other	2	0,3	4	0,6	95	0,1	-	-
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	649	100,0	158 476	100,0	1 633 697	100,0

9. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT, MENETETYI TYÖTUNNIT SEKÄ PALKAT TYÖTAISTELUIHIN OSALLISTUNEIDEN TYÖNTEKIJÖIDEN MÄÄRÄN MUKAAN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN, ARBETSTAGARE, FÖRLORADE ARBETSTIMMAR SAMT LÖNER ENLIGT ANTALET BERORDA ARBETSTAGARE ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS INVOLVED, WORKING HOURS IDLE AND GROSS WAGES LOST BY WORKERS INVOLVED IN DISPUTES IN 1989

Osallistuneet työntekijät Beförda arbetstagare Workers involved	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	%	Toimipaik- koja Arbets- ställen Establiish- ments	%	Osaallistu- neita työnteki- jöitä Berörda arbetsta- gare Workers involved	%	Menetetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstim- mar Working hours idle	%	Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolö- ner Gross wa- ges lost mk	%
Alle 10 työntekijää - Under 10 arbets- tagare - Less than 10 workers	53	8,4	55	8,5	362	0,2	2 974	0,2	138 590	0,2
10-100 työntekijää - 10-100 arbetsta- gare - 10-100 workers	414	65,8	423	65,2	17 120	10,8	144 574	8,8	5 993 760	8,9
101-500 työntekijää - 101-500 arbetsta- gare - 101-500 workers	133	21,1	134	20,6	27 688	17,5	321 802	19,7	13 465 200	19,9
501-1000 työntekijää - 501-1000 arbets- tagare - 501-1000 workers	11	1,7	12	1,8	7 907	5,0	78 626	4,8	2 781 560	4,1
1001-5000 työntekijää - 1001-5000 ar- betstagare - 1001-5000 workers	17	2,7	20	3,1	33 299	21,0	827 721	50,7	34 866 720	51,6
Yli 5000 työntekijää - Över 5000 ar- betstagare - Over 5000 workers	2	0,3	5	0,8	72 100	45,5	258 000	15,8	10 321 800	15,3
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	649	100,0	158 476	100,0	1 633 697	100,0	67 567 630	100,0

10. TYÖTÄISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT, MENETTYI TYÖTUNNIT SEKÄ PALKAT TYÖTÄISTELUISSA MENETTYJEN TYÖPÄIVIEN MUKAAN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSÄLLEN, ARBETSTAGARE, FÖRLORADE ARBETSTIMMAR SAMT LÖNER ENLIGT FÖRLORADE ARBETSDAGAR ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS INVOLVED, WORKING HOURS LOST BY WORKING DAYS IDLE AND GROSS WAGES LOST BY WORKING DAYS IDLE IN 1989

Menetetyt työpäivät Förlorade arbetsdagar working days idle	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	%	Toimipaik- koja Arbets- ställen Establiish- ments	%	Osallistu- neita työnteki- jötä Berörda arbetsta- gare Workers involved	%	Menetetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstim- mar Working hours idle	%	Menetykset brutto- palkkoina Förlorade bruttolö- ner Gross wa- ges lost mk	%
Alle 20 työpäivää - Under 20 arbetsda- gar - Less than 20 working days	230	36,6	236	36,4	5 946	3,8	16 672	1,0	721 710	1,1
20-99 työpäivää - 20-99 arbetsdagar - 20-99 working days	241	38,2	247	38,0	15 616	9,9	93 000	5,7	3 888 420	5,8
100-1000 työpäivää - 100-1000 arbets- dagar - 100-1000 working days	137	21,8	139	21,4	38 563	24,2	334 591	20,5	13 494 380	20,0
1001-5000 työpäivää - 1001-5000 arbets- dagar - 1001-5000 working days	18	2,9	20	3,1	37 375	23,6	318 825	19,5	13 356 230	19,7
Yli 5000 työpäivää - Över 5000 arbets- dagar - Over 5000 working days	3	0,5	7	1,1	60 976	38,5	870 609	53,3	36 106 890	53,4
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	649	100,0	158 476	100,0	1 633 697	100,0	67 567 630	100,0

11. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT SEKÄ MENETETYT TYÖTUNNIT ILMOITETTUIEN NEUVOTTELUIDEN MUKAAN VUONNA 1989
ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR EFTER ANMALDA FÖRHANDLINGAR ÅR 1989
LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS AND WORKING HOURS IDLE BY NUMBER OF NEGOTIATIONS IN 1989

Työtaisteluita edeltäneitä neuvotteluita Förhandlingar innan arbetskonflikten utbröt Negotiations before labour disputes	Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	%	Toimipaikoja Arbetsställen Establishments	%	Menetettyjä työtunteja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	%
Kyllä - Ja - Yes	242	38,5	251	38,7	867 979	53,1
Ei - Nej - No	387	61,5	398	61,3	765 718	46,9
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	649	100,0	1 633 697	100,0

12. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT SEKÄ MENETETYT TYÖTUNNIT TYÖEHTOSOPIMUKSEN VOIMASSAOLON MUKAAN VUONNA 1989
ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR EFTER FÖREKOMSTEN AV KOLLEKTIVAVTAL
ÅR 1989
LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS AND WORKING HOURS IDLE BY VALID COLLECTIVE AGREEMENT IN 1989

Työehtosopimus voimassa Gällande kollektivavtal Collective agreement is valid	Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	%	Toimipaikoja Arbetsställen Establishments	%	Menetettyjä työtunteja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	%
Kyllä - Ja - Yes	610	96,9	628	96,8	899 784	55,1
Ei - Nej - No	19	3,1	21	3,2	733 913	44,9
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	649	100,0	1 633 697	100,0

13. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT SEKÄ MENETETYT TYÖTUNNIT TYÖMARKKINAJÄRJESTÖJEN SUOSTUMUKSEN MUKAAN V. 1989
ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR EFTER ARBETSMARKNADSORGANISATIONERNAS
MEDGIVANDE ÅR 1989
LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS AND WORKING HOURS IDLE BY CONSENT OF TRADE UNIONS IN 1989

Työmarkkinajärjestöjen suostumus Arbetsmarknadsorganisationernas medgivande Consent of trade unions	Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	%	Toimipaikoja Arbetsställen Establishments	%	Menetettyjä työtunteja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	%
Kyllä - Ja - Yes	1	0,2	3	0,5	598 500	36,6
Ei - Nej - No	628	99,8	646	99,5	1 035 197	63,4
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	649	100,0	1 633 697	100,0

14. TYÖTAISTELUT JA TYÖNTEKIJÄT TYÖTAISTELUSTA TEHDYN ENNAKKOILMOITUKSEN MUKAAN VUONNA 1989
ARBETSKONFLIKTER OCH ARBETSTAGARE EFTER FÖRHANDSANMÄLAN OM ARBETSKONFLIKT ÅR 1989
LABOUR DISPUTES AND WORKERS BY ADVANCE NOTICE OF LABOUR DISPUTE IN 1989

Ilmoitus työtaistelun toimeenpanosta Anmälan om igångsättande av arbets- konflikt Notice of execution of labour dispute	Työtaisteluita Arbetskon- flikter Labour dispute	%	Työntekijöitä Arbetstagare Workers	%
Vastapuolelle tai valtak. sovitteli- jälle - Åt motparten eller riksförlik- ningsmannen - To opposing party or state arbitrator	1	0,2	3 400	2,1
Ei tehty ilmoitusta - Anmälan har ej gjorts - No notice	628	99,8	155 076	97,6
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	158 476	100,0

15. TYÖTAISTELUT JA TYÖNTEKIJÄT TYÖRIIDAN SOPIMUSTAVAN MUKAAN VUONNA 1989
ARBETSKONFLIKTER OCH ARBETSTAGARE EFTER FÖRLIKNINGSSÄTT ÅR 1989
LABOUR DISPUTES AND WORKERS BY MADE OF SETTLEMENT OF LABOUR CONFLICT IN 1989

Riita sovittiin Förlikning uppnåddes Conflict solved by agreement	Työtaisteluita Arbetskon- flikter Labour disputes	%	Työntekijöitä Arbetstagare Workers	%
Osapuolten kesken - Mellan parterna - Between parties of labour conflict ...	200	31,8	16 692	10,5
Työmarkkinajärjestöjen välityksellä - Genom arbetsmarknadsorganisationernas förmedling - Through labour-market organisations	41	6,5	5 953	3,8
Muulla tavoin - På annat sätt - Other way	141	22,4	14 188	9,0
Määräaikainen - Tidsbegränsad arbets- konflikt - Set period labour dispute..	247	39,3	121 643	76,7
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	158 476	100,0

16. TYÖTAISTELUT, TOIMIPIKAAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYI TYÖTUNNIT ILMOITETUN SYYN MUKAAN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN, ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR EFTER UPPGIVEN ORSAK ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS AND WORKING HOURS IDLE BY REPORTED MOTIVE IN 1989

Työtaistelun syy Arbetskonfliktens orsak Cause of labour dispute	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	%	Toimipaik- koja Arbets- ställen Establish- ments	%	Osallistuneita työntekijäitä Berörda arbetstagar Workers involved			Menetty- jä työtun- teja Förlorade arbetstim- mar Working hours idle	%
					Suoraan Direkt Direct	Välilli- sesti Indirekt Indirect	Yhteensä Sammanlagt Total		
Palkkavaatimus, jälkeenjäneisyys, urakka- tai muu hinnoittelu - Löneanspråk, efter- släpning, ackordsättning el. annan lönesätt- ning - Wage or salary demand, lagging rates of pay, piece or other rates	395	62,8	402	61,9	67 017	264	67 281	1 162 335	71,2
Työvoiman vähennys, lomautus tai niiden uh- ka - Nedskärning av arbetskraft permittering eller hot därom - Cut in labour force, lay- off or threat of cut or layoff	22	3,5	24	3,7	1 301	-	1 301	7 723	0,5
Työntutkimus, työnjohto, työnjärjestely - Arbetsstudier, arbetsledning, arbetsarran- gemanng - Work study, management, working arrangements	59	9,4	59	9,1	2 920	522	3 442	43 066	2,6
Työolosuhteet, työsuojelu - Arbetsförhåll- anden, arbetarskydd - Working conditions, labour protection	18	2,9	18	2,8	1 459	-	1 459	13 935	0,9
Muu sisäinen syy - Annan intern orsak - Other internal cause	74	11,7	74	11,4	9 720	4	9 724	80 643	4,9
Alan työ- tai virkaehtosopimus - Kollektiv- - eller tjänstekollektivavtal inom bran- schen - Industry's collective bargaining agreement	27	4,3	30	4,6	14 359	-	14 359	173 072	10,6
Tukitoimenpide - Stödåtgärd - Sympathetic action	4	0,6	4	0,6	464	-	464	5 608	0,3
Muu ulkopuolinen syy - Annan extern orsak - Other external cause	30	4,8	38	5,9	60 443	3	60 446	147 315	9,0
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	649	100,0	157 683	793	158 476	1 633 697	100,0

17. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYI TYÖUNNIT JA PALKAT TYÖNANTAJALIITTOITTAIN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSÄLLEN, ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR OCH LÖNER EFTER ARBETSGIVARFÖRBUND ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS, WORKING HOURS IDLE AND WAGES LOST BY EMPLOYERS ASSOCIATION IN 1989

Työnantajaliitto Arbetsgivarförbund Employers association	Työtaisteluita Arbets- konflikter Labour dis- putes	Toimipaikkoja Arbetsställen Establishments	Työntekijöitä Arbetstagare Workers		Työtaisteluun osallistuneita Av arbetskonfl. berörda Workers involved			Menetettyjä työtunteja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoina Förlorade brutto- löner Gross wages lost (mk)
			Toimipaik- koissa På arbes- ställen In establish- ments	Välillisesti Indirekt Indirect	Suoraan Direkt Direct	Yhteensä Sammanlagt Total			
STK, AFC	616	633	175 516	793	132 507	133 300	922 264	37 697 770	
LTK, AAC	9	11	6 522	-	5 001	5 001	628 416	26 290 100	
Muu - Annat - Other	4	5	20 667	-	20 175	20 175	83 017	3 579 760	
Yhteensä Sammanlagt Total	629	649	202 705	793	157 683	158 476	1 633 697	67 567 630	

1) Tai osasto, eller avdelningen, or division

18. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYI TYÖUNNIT JA PALKAT TYÖNTEKIJÄLIITTOITTAIN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN, ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR OCH LÖNER EFTER ARBETSTAGARFÖRBUND ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS, WORKING HOURS IDLE AND WAGES LOST BY EMPLOYEES' ASSOCIATION IN 1989

Työntekijäliitto Arbetsagarförbund Employees' association	Työtaisteluita Arbets- konflikter Labour dis- putes	Toimipaikkoja Arbetsställen Establishments	Työntekijöitä Arbetsstagare Workers		Työtaisteluun osallistuneita Av arbetskonfl. berörda Workers involved			Menetettyjä työtunteja Förlorade arbetstimmar Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoina Förlorade brutto- löner Gross wages lost (mk)
			Toimipaik- koissa på arbes- ställen In establish- ments	793	Työtaisteluun osallistuneita Av arbetskonfl. berörda Workers involved		Yhteensä Sammanlagt Total		
					Suoraan Direkt Direct	Välillisesti Indirekt Indirect			
SAK, FFC	611	628	197 675	153 099	793	153 892	1 025 783	41 683 210	
TVK, TOC	9	11	3 983	3 720	-	3 720	602 589	25 612 210	
STTK, FIFC	8	9	990	849	-	849	4 988	255 850	
Muu, Annat, Other	1	1	57	15	-	15	337	16 360	
Yhteensä Sammanlagt Total	629	649	202 705	157 683	793	158 476	1 633 697	67 567 630	

1) tai osasto, eller avdelningen, or division

19. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYT TYÖTUNNIT PALKANSAAJARYHMITÄIN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN, ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR EFTER LÖNTAGARGRUPPER ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, WORKERS AND WORKING HOURS IDLE BY GROUPS OF WAGE EARNERS IN 1989

	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	%	Toimi- paikkoja Arbets- ställen Establ-ish- ments	Osallistuneita työntekijöitä Berörda arbetstagare Involved in disputes			%	Menetettyjä työtunteja Förlorade arbetsstimmar Working hours idle	%
				Suoraan Direkt	Välillisesti Indirekt	Yhteensä Sammanlagt Total			
Toimihenkilöt - Funktionärer - White-collar workers	21	3,3	25	9 348	-	9 348	5,9	626 958	38,4
Työntekijät - Arbetare - Blue- collar workers	608	96,7	624	148 335	793	149 128	94,1	1 006 739	61,6
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	649	157 683	793	158 476	100,0	1 633 697	100,0

20. TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYI TYÖTUNNIT KANSAINVÄLISEN KESTOMÄÄRITTELYN MUKAAN VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, ARBETSSTÄLLEN, ARBETSTAGARE SAMT FÖRLORADE ARBETSTIMMAR 1989 ENLIGT DEN INTERNATIONELLA DEFINITIONEN PÅ KONFLIKTENS LÄNGD
 LABOUR DISPUTES, ESTABLISHMENTS, EMPLOYEES, AND WORKING HOURS LOST IN 1989 ACCORDING TO THE INTERNATIONAL DEFINITION OF CONTINERATION OF LABOUR DISPUTE

Työtaistelun kesto Arbetskonfliktens varaktighet Duration of labour dispute	Työtaiste- luita Arbetskon- flikter Labour disputes	%	Toimi- paikkoja Arbets- ställen Establi- sh- ments	%	Osallistuneita työntekijöitä Berörda arbetstagare Involved in disputes			%	Menetetty- jä työtun- teja Förlorade arbets- timmar Working hours idle	%
					Suoraan Direkt Direct	Välilli- sesti Indirekt Indirect	Yhteensä Sammanlagt Total			
Alle 1 päivä - Under 1 dag - Less than 1 day	291	46,3	306	47,1	102 132	155	102 287	64,5	283 160	17,3
1-2 päivää - 1-2 dagar - 1-2 days	233	37,0	236	36,4	34 202	589	34 791	22,0	385 377	23,6
3-5 päivää - 3-5 dagar - 3-5 days	83	13,2	83	12,8	14 984	-	14 984	9,5	244 465	15,0
6-10 päivää - 6-10 dagar - 6-10 days	16	2,5	16	2,5	2 477	49	2 526	1,6	71 423	4,4
11-50 päivää - 11-50 dagar - 11-50 days	6	1,0	8	1,2	3 888	-	3 888	2,4	649 272	39,7
Yli 50 päivää - Över 50 dagar - Over 50 days	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä Sammanlagt Total	629	100,0	649	100,0	157 683	793	158 476	100,0	1 633 697	100,0

21. TYÖTAISTELUT, NIIHIN OSALLISTUNEET TYÖNTEKIJÄT, MENETETYT TYÖTUNNIT JA PALKAT LÄÄNEITTÄIN TYÖTAISTELUN MUODON MUKAAN JA OJELTUNA VUONNA 1989
 ARBETSKONFLIKTER, AV DEM BERÖRDA ARBETSTAGARE, FÖRLORADE ARBETSTIMMAR OCH LÖNER LÄNSVIS OCH EFTER ARBETSKONFLIKTENS TYP ÅR 1989
 LABOUR DISPUTES, WORKERS, WORKING HOURS IDLE AND WAGES LOST BY PROVINCES AND BY TYPE OF LABOUR DISPUTE IN 1989

Läni Län Province	Työtaistelun muoto Arbetskonfliktens typ Type of labour dispute		Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	Työtaistelun osallistuneita työntekijöitä - Av arbetskonflikter berörda arbetstagare - Workers involved	Menetettyjä työtunteja - Förlorade arbetstimmar - Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoina - Förlorade bruttolöner - Gross wages lost	MK
Uudenmaan - Nylands	Lakko - Strejk - Strike		81	26 786	155 671	6 911 360	
	Myötätuntolakko - Sympatiststrejk - Sympathetic strike		78	26 661	155 490	6 904 170	
	Jarrutus - Maskning - Go-slow		1	44	181	7 190	
			2	81	-	-	
Turun ja Porin - Åbo-Björneborgs	Lakko - Strejk - Strike		181	30 229	322 513	13 281 630	
	Myötätuntolakko - Sympatiststrejk - Sympathetic strike		173	29 527	319 873	13 161 630	
	Kielet. ylityöstä - Vägrat utföra övertidsarbeten - Overtime ban		1	330	2 640	120 000	
	Jarrutus - Maskning - Go-slow		2	152	-	-	
			5	220	-	-	
Hämeen - Tavastehus	Lakko - Strejk - Strike		127	11 215	94 975	3 527 370	
	Myötätuntolakko - Sympatiststrejk - Sympathetic strike		121	10 671	94 972	3 527 230	
	Kielet. ylityöstä - Vägrat utföra övertidsarbeten - Overtime ban		1	3	3	140	
	Jarrutus - Maskning - Go-slow		2	478	-	-	
			3	63	-	-	
Kymen - Kymmene	Lakko - Strejk - Strike		50	2 775	26 291	1 103 450	
	Jarrutus - Maskning - Go-slow		46	2 658	26 291	1 103 450	
	Muu - Annan - Other		2	22	-	-	
			2	95	-	-	
Mikkelin - S.T. Michels	Lakko - Strejk - Strike		5	470	3 327	134 600	

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

Läni Län Province	Työtaistelun muoto Arbetskonfliktens typ Type of labour dispute		Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	Työtaisteluun osallistuneita työntekijöitä - Av arbetskonflikter berörda arbetstagare - Workers involved	Menetettyjä työtunteja - Förlorade arbetstimmar - Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoina - Förlorade bruttolöner - Gross wages lost MK
Pohjois-Karjalan - Norra Karelen	13	792		4 111	1 788 850	
	12	659		4 111	1 788 850	
	1	133		-	-	
Kuopion - Kuopio	20	1 145		7 952	348 090	
	19	1 127		7 952	348 090	
	1	18		-	-	
Keski-Suomen - Mellersta Finland	32	1 838		15 695	687 380	
	29	1 771		15 695	687 380	
	2	59		-	-	
	1	8		-	-	
	38	3 627		63 964	2 606 710	
Oulun - Uleåborgs	62	9 300		55 369	2 451 640	
	61	9 213		52 585	2 334 710	
	1	87		2 784	116 930	

Jatk. seur. sivulla - Forts. på följande sida - See next page

Läni Län Province	Työtaistelun muoto Arbetskonfliktens typ Type of labour dispute		Työtaisteluita Arbetskonflikter Labour disputes	Työtaistelun osallistuneita työntekijöitä - Av arbetskonflikter berörda arbetstagare - Workers involved	Menetettyjä työtunteja - Förlorade arbetstimmar - Working hours idle	Menetykset bruttopalkkoina - Förlorade bruttolöner - Gross wages lost Mk
	Lakko - Strejk - Strike					
Lapin - Lapplands	Lakko - Strejk - Strike		15	2 417	24 703	969 690
Valtakunnallinen - Riksomfattande - Nation-wide	Lakko - Strejk - Strike		5	67 882	859 126	35 366 860

22. TYÖTAISTELUT MUODON MUKAAN LUOKITELTUINA JA NIIDEN PROSENTUAALISET OSUUDET VUOSINA 1971-1989
 ARBETSKONFLIKTER EFTER ARBETSKONFLIKTSTYP ÅREN 1971-1989. ANTAL OCH PROCENTUELLA ANDELAR
 LABOUR DISPUTES CLASSIFIED BY TYPE, NUMBER AND PERCENTAGE IN 1971-1989

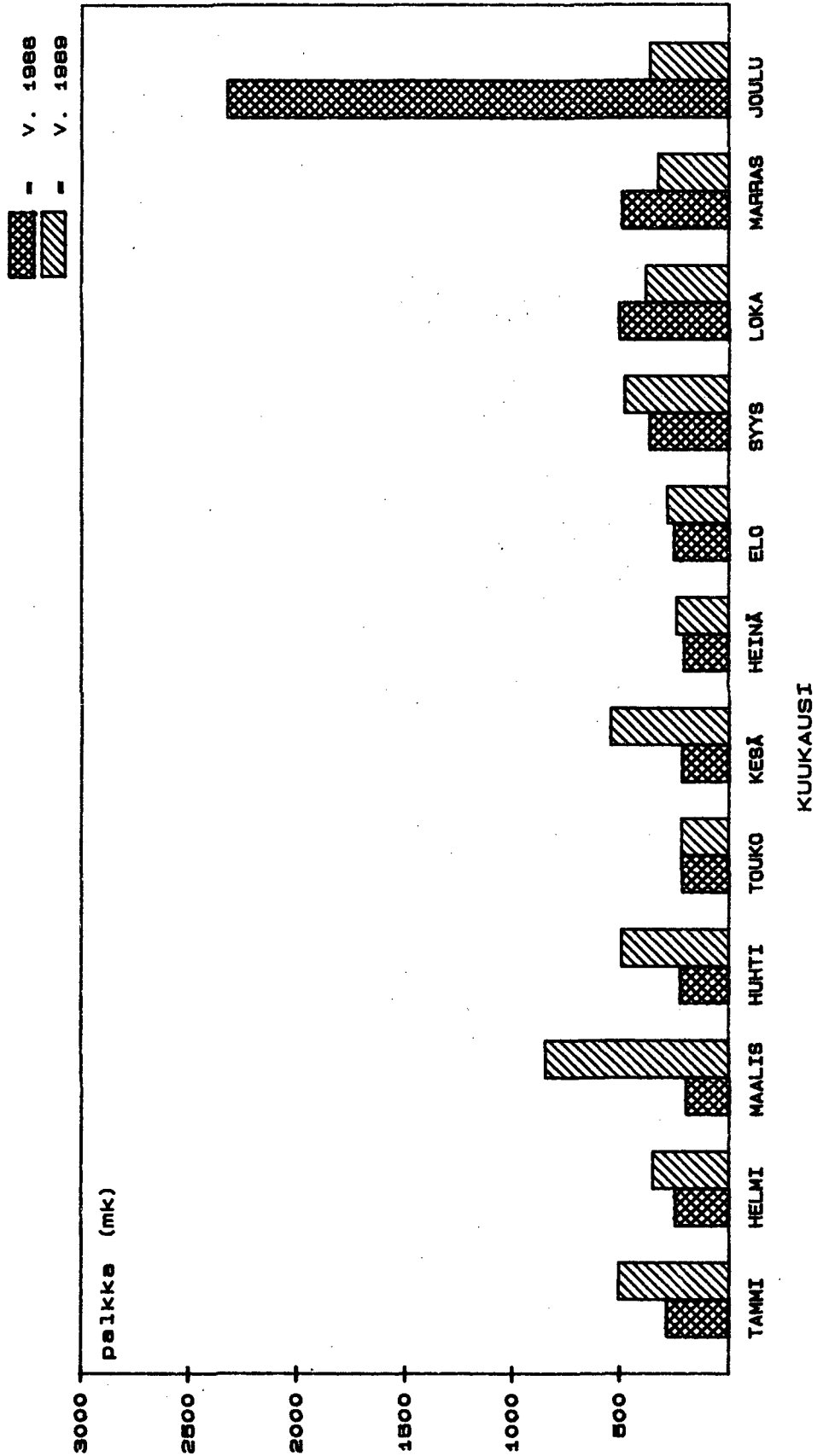
Vuosi År Year	Työtaistelun muoto - Arbetskonfliktstyp - Type of labour disputes															
	Työtaiste- luja - Arbets- konflikter - Labour disputes		Lakko Strejk Strike		Myötätuntolakko Sympatiststrejk Sympathy strike		Työsulku Lockout		Saarto Blockad Blockade		Kieilt. ylityöstä Vägrat utföra Övertidsarbete Refusal to do overtime		Jarrutus Maskning Go-slow		Muu työtaistelu Annans arbets- konflikt Other labour dispute	
	Työt. Arb. konfl. Labour disp.	%	Työt. Arb. konfl. Labour disp.	%	Työt. Arb. konfl. Labour disp.	%	Työt. Arb. konfl. Labour disp.	%	Työt. Arb. konfl. Labour disp.	%	Työt. Arb. konfl. Labour disp.	%	Työt. Arb. konfl. Labour disp.	%	Työt. Arb. konfl. Labour disp.	%
1971 ...	838	96,0	20	2,4	1	0,1	3	0,3	3	0,3	3	0,3	5	0,6	3	0,3
1972 ...	849	92,2	37	4,3	1	0,1	1	0,1	1	0,1	14	1,7	12	1,4	3	0,3
1973 ...	1 009	93,2	44	4,4	4	0,4	-	-	9	0,9	9	0,9	8	0,8	2	0,2
1974 ...	1 788	92,6	59	3,3	-	-	2	0,1	2	0,1	32	1,8	34	1,9	5	0,3
1975 ...	1 530	88,4	118	7,7	-	-	-	-	-	-	29	1,9	23	1,5	9	0,6
1976 ...	3 282	92,0	184	5,6	1	0,0	16	0,5	16	0,5	33	1,0	26	0,8	6	0,2
1977 ...	1 673	75,2	395	23,6	1	0,0	-	-	-	-	13	0,8	5	0,3	1	0,0
1978 ...	1 237	94,7	35	2,8	1	0,1	-	-	-	-	17	1,4	12	0,9	1	0,1
1979 ...	1 753	94,7	42	2,4	1	0,1	1	0,1	1	0,1	23	1,3	19	1,1	7	0,4
1980 ...	2 238	91,8	134	6,0	2	0,1	-	-	-	-	12	0,5	34	1,5	2	0,1
1981 ...	1 612	89,9	143	8,9	-	-	-	-	-	-	7	0,4	13	0,8	-	-
1982 ...	1 240	92,1	71	5,7	-	-	-	-	-	-	14	1,1	13	1,0	1	0,1
1983 ...	1 940	81,4	340	17,5	-	-	-	-	-	-	14	0,7	8	0,4	-	-
1984 ...	1 710	83,0	262	15,3	-	-	1	0,1	1	0,1	10	0,6	19	1,1	-	-
1985 ...	848	89,0	67	7,9	-	-	-	-	-	-	12	1,4	11	1,3	3	0,4
1986 ...	1 225	89,9	108	8,8	3	0,2	1	0,1	1	0,1	9	0,7	3	0,2	1	0,1
1987 ...	802	92,8	47	5,9	-	-	-	-	-	-	3	0,4	6	0,7	2	0,2
1988 ...	1 353	78,7	262	19,4	-	-	-	-	-	-	24	1,8	2	0,1	-	-
1989 ...	629	95,7	4	0,6	-	-	-	-	-	-	8	1,3	13	2,1	2	0,3

23. TYÖTUOMIOISTUIMEN TOIMINTA 1989
 ARBETSDOMSTOLENS VERKSAMHET 1989
 PROCEEDINGS OF THE LABOUR COURT 1989

Kanteen sisälllys Käromålets innehåll Subject matter of faction	Tutkimatta jätetyt Icke till prövning upp- tagna Left without examination	Kokonaan tai osittain hyväksytyt Helt eller delvis bifallna Wholly or partly accepted	Kokonaan hylätyt Helt för- kastade Wholly rejected	Yhteensä Summa Total
Kaikkiaan - Inalles - Total	1	145	45	191
A. Työntekijäin kanteet sisällön mukaan - Arbetstagarnas käromål efter inne- håll - Actions initiated by emp- loyees				
I. Työehtosopimukset - Kollektivavtal - Collective agreements				
1. Työrauha - Arbetsfred - Industrial peace	-	-	5	5
2. Työehtosopimuksen rikkominen - Brytande av kollektivavtal - Breach of collective agreement	-	25	16	41
3. Työehtosopimuksen oikea sisälllys - Kollektivavtalets rätta innebörd - Interpretation of the collective agreement	-	7	13	20
4. Muut asiat - Övriga ärenden - Ot- her cases	-	8	3	11
II. Virkaehtosopimukset - Tjänstekollektiv- avtal - Official collective agreement	1	9	6	16
III. Toimiehtosopimukset - Funktionärs- kollektivavtal - Collective bargaining agreements	-	-	-	-
B. Työnantajain kanteet sisällön mukaan - Arbetsgivarnas käromål efter inne- håll - Actions initiated by em- ployers				
I. Työehtosopimukset - Kollektivavtal - Collective agreements				
1. Työrauha - Arbetsfred - Industrial peace	-	88	2	90
2. Työehtosopimuksen rikkominen - Brytande av kollektivavtal - Breach of collective agreement	-	-	-	-
3. Työehtosopimuksen oikea sisälllys - Kollektivavtalets rätta innebörd - Interpretation of the collective agreement	-	-	-	-
4. Muut asiat - Övriga ärenden - Ot- her cases	-	-	-	-
II. Virkaehtosopimukset - Tjänstekollektiv- avtal - Official collective agreement	-	7	-	7
III. Toimiehtosopimukset - Funktionärs- kollektivavtal - Collective bargaining agreements	-	1	-	1

Työtaistelut v. 1988-1989

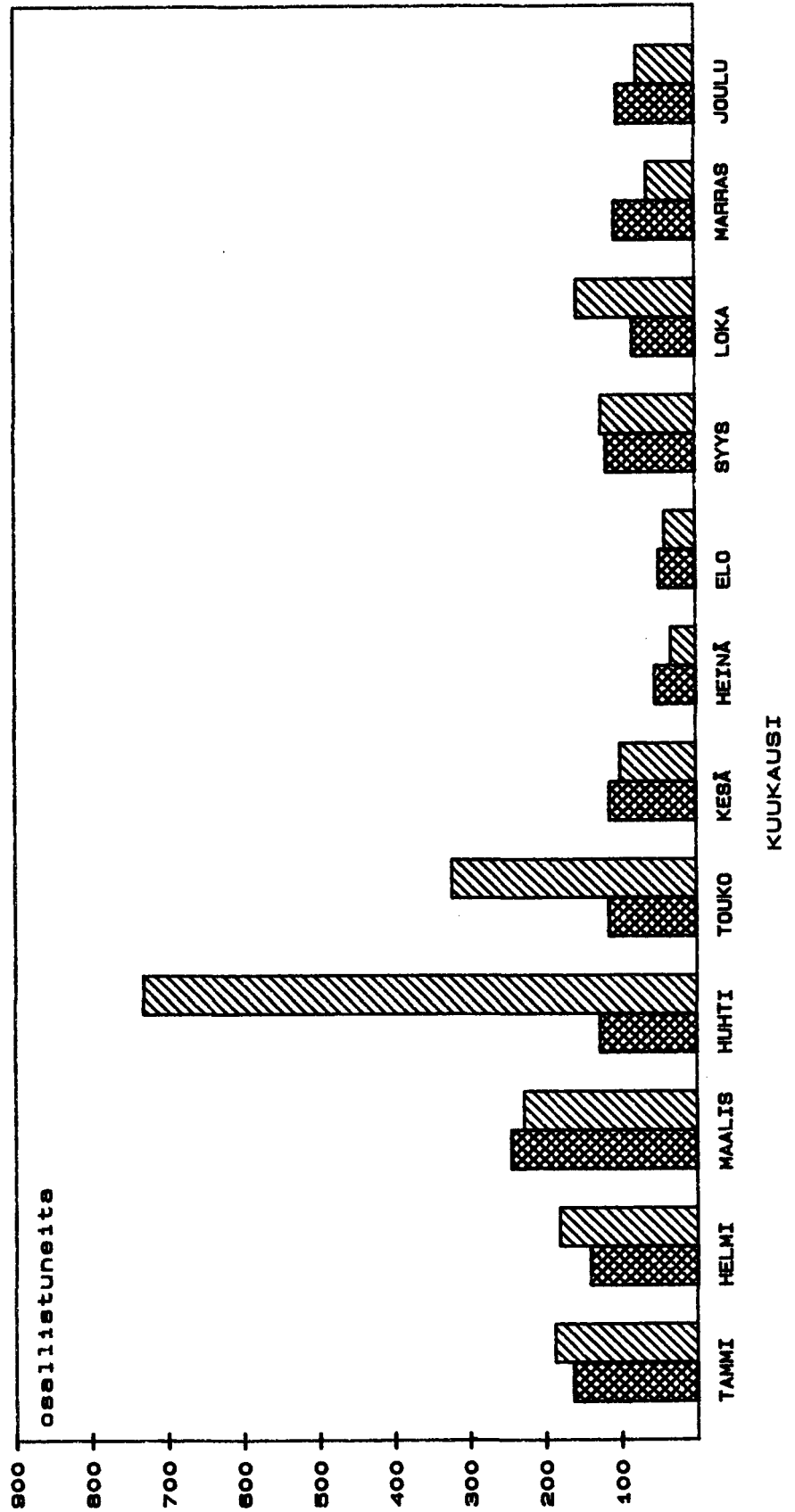
Keskimääräinen menetetty palkka kuukausittain

Työtaistelut v. 1988-1989

Työtaisteluun osallistuneita työntekijöitä keskimäärin työtaistelua kohden

▒ v. 1988
 ▨ v. 1989

Työtaistelut

Arbetskonflikter
Labour disputes
1989

"TYÖTAISTELUT 1989" sisältää tietoja maassamme käydyistä työtaisteluista vuodelta 1989. Tilastosta käy ilmi mm. työtaistelujen lukumäärä, työtaisteluihin osallistuneet työntekijät, menetetyt työtunnit ja bruttopalkat. Työtaistelut saadaan myös toimialoittain, lääneittäin, syyn, pituuden jne. mukaan tilastoituina. Vuosijulkaisussa on tietoja työtaisteluista aina vuodesta 1960 alkaen. Työtaistelutilaston laadinnasta on vastannut tilastonlaatija Jorma Niskavaara ja ATK-suunnittelija Vappu Saarela on vastannut tietotekniikasta.

"ARBETSKONFLIKTER 1989" innehåller uppgifter om arbetskonflikterna i vårt land år 1989. Statistiken över arbetskonflikter ger bland annat uppgifter om antalet arbetskonflikter, antalet arbetstagare som deltagit i arbetskonflikterna, förlorade arbetstimmar och bruttolöner. Därtill tabellförs arbetskonflikterna branschvis, länsvis, enligt orsak, längd m.m. Årsstatistiken har data med början från år 1960. Statistiken har uppgjorts under ledning av statistikförare Jorma Niskavaara och ADB-planerare Vappu Saarela har svarat för ADB-tekniken.

Julkaisujen myynti:

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Försäljning:

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

Hinta - Pris

60 mk

ISSN 0785-0107
= Työmarkkinat
ISSN 0785-0158